

NOVICE

OBČINE SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH

Vitomarci, december 2008

Št. 32

*Kar bilo je dobrega, naj se nadaljuje!
Kar bilo je slabega, naj se oddaljuje!
Naj sreča, zadovoljstvo vsak dan vam cvetita,
naj ves čas smeh in zdravje vam v očeh žarita!
Leto, ki prihaja, uspešno naj bo in plodno,
delovno okolje pa karseda ugodno!
Še najbolj pa le lastne želje naj veljajo –
večji vpliv na vaše življenje naj imajo!*

Srečno 2009 vam želi uredniški odbor

NOVOGRADNJA LOKALNE CESTE SP. ČAGONA - DRBETINCI

Brm, brm, brm ... Rdeč avtomobil zdrvi mimo, kmalu zatem moder in nekaj minut pozneje še traktor, za njim pa bel kombi.

Mešani občutki starejšega človeka ob pogledu na dokončano novogradnjo lokalne ceste Spodnja Čagona-Drbetinci. Pri projektu so sodelovale kar tri občine: naša – občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah, občina Cerkevjak in občina Juršinci. Gradnjo je delno financirala tudi Evropska unija iz sklada za regionalni razvoj regij.

Hrup, nemir, prehitra vožnja, oblaki prahu, pomembna povezava za nadaljnji razvoj naše občine, bolj varna in dovolj široka asfaltirana cesta do sosednje občine, hitrejši dostop do naše občine, fantastično, čudovito, končno - to so asociacije nekaterih obomembni povezave lokal-

ne ceste Spodnja Čagona-Drbetinci.

V soboto, 29. novembra 2008, sta pri kapelici v Drbetincih ob 15.30 cesto svečano predala namenu župan občine Sveti Andraž Franci Krepša in župan občine Cerkevjak Jože Kraner.

Vsaka sprememba potrebuje svoj čas, tudi ta novogradnja. Upajmo, da bodo sčasoma negativne posledice čim manj vidne in da se bodo ljudje, ki uporabljajo ta del ceste, bolj zavedali, da v bližini živijo ljudje, ki jim je ta povezava odvzela mir in tišino, in bodo vožnjo v tem delu upočasnili in ustrezno prilagodili.

Večkrat se spomnimo slovenskih pregovorov, kot sta Nesreča nikoli ne počiva in Pijača vleče denar iz žepa, pamet pa iz glave.

Marija Ribič

Slovesno predajo namenu sta simbolno s prerezom traku opravila župan občine Sveti Andraž Franci Krepša in župan občine Cerkevjak Jože Kraner.

Podpis pogodbe s Cestnim podjetjem Ptuj 31. julija 2008

Harmonikar, učenec podružnične osnovne šole Vitomarci, Mario Kramberger je zaigral Slakovo skladbo V dolini tihi.

Da bi novozgrajena cesta služila namenu in predstavljala varno izbiro za doseganje vsakodnevnih ciljev, je z blagoslovom poskrbel domači župnik.

Za priložnostno pogostitev so poskrbele članice Društva gospodinj Vitomarci, za odlično kapljico pa gre zahvala podžupanu Simonu Druzoviču.

UVODNIK

Od vseh mesecev v letu velja december za najbolj družinski čas. Miklavž nas je že obiskal, po božičnih praznikih pa že prijetno diši. Predvsem najmlajši se veselijo prihoda Božička, dedka Mraza ali obeh. Nekateri si bomo le od-dahnili od prehitrega

tempa življenja ter preživeli dragocen čas z družino in prijatelji, za kar ostane čez leto žal premalo časa.

Nekaterim ob teh praznikih ne bo lahko. Vse to praznično dogajanje najbolj prizadene tiste, ki že čez leto živijo v pomanjkanju, saj si verjetno tudi tokrat ne bodo mogli privoščiti vsega, kar ponujajo preveč založene trgovinske police. Še težje bo razložiti otroku, zakaj ga pod božičnim drevescem ne bo pričakalo

tisto, kar si želi. Moj namen je, da nam vzbudim vsaj malo slabe vesti in posledično razumevanja in dobrote, da ju ponudimo tistim, ki jim je težko. Velikokrat sta dovolj le nasmeš in lepa beseda. In čeprav zastoj, se zdi, da ju le stežka uporabimo.

Naj nam bodo tokratni praznični dnevi razlog ali le izgovor, da pričnemo graditi zdrave človeške odnose, da mislimo in delamo dobro. Morda nam preide v navado, verjetno pa se bomo morali za uspeh zavestno potruditi. Z vsakim dobrim dejanjem, ki ga bomo storili, bomo naredili svet boljši.

Vsak lahko spremeni svet, če želi in verjame v to, spremenite ga tudi vi ali bodite srečni, ker ste vsaj poskusili.

Darja Vudler
Odgovorna urednica

Napovednik dogodkov:

21.12. – srečanje občanov starejših od 70 let

23.12. ob 17:00 uri – šolska prireditve Ujemi trenutek v telovadnici podružnične osnovne šole Vitomarci

24.12. ob 24 uri – polnočnica

29.12. nadaljevanje 16. redne seje in 17. seja občinskega sveta

Februar (ob svečnici) - krvodajalska akcija

Predviden izid novic v letu 2009:

- 27. marec 2009
- 19. junij 2009
- 18. september 2009
- 18. december 2009

Iz vsebine

Uredništvo	3
Župan	5
Občinski svet in odbori	6
Občinska uprava	7
Društva	8
Šola in vrtec	15
Župnija.....	22
Prispevki občanov	22
Ostali prispevki	24
Povedali so nam	26
Kronika kraja	30
Razvedrilo	31
Uradni vestnik	

Naslednja številka bo izšla **predvidoma 27. 3. 2009**.

Prispevke pošljite v digitalni obliki na CD-ju, disketi ali na e-mail: info@sv-andraz.si

* Prispevke opremite z imenom avtorja,

* fotografije opremite z naslovi, datumom in imenom avtorja fotografije.

Fotografije pripnite prosim kot .jpg format, **ne kopirajte jih v wordov dokument.**

Prispevke in fotografije pošljite najkasneje do 13. 3. 2009.

Kolofon

Uredništvo si pridržuje pravico spremembe naslovov, izbire in krajšanja člankov. Prispevki izražajo izključno mnenje njihovih avtorjev in ne nujno tudi uredniškega odbora.

Izdajatelj: Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah **Lektoriranje:** Tanja Gregorič **Za izdajo odgovoren:** Franci Krepša

Odgovorni urednik: Darja Vudler **Uredniški odbor:** Darja Vudler, Marija Ribič, Aleksandra Zorec, Ivanka Čeh in Darko Rojs

Naklada: 400 izvodov **Tisk:** Grafis Glasilo Novice občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 376.

PRISPEVKI BRALCEV

V Novice občine Sv. Andraž v Slov. goricah lahko pošiljate:

- prispevke, ki se nanašajo na lokalne teme,
- fotografije v PDF-formatu,
- prispevke, katerih avtor je znan in ki z vsebino ne spodbujajo k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ter ne izzivajo narodnega, rasnega, verskega, spolnega ali drugega sovraštva in nestrpnosti.

Izražate lahko svoja mnenja, probleme, modro-

sti, dosežke, postavljate vprašanja, na katera bomo poskušali poiskati odgovor, in podobno. Morda želite koga pohvaliti ali mu čestitati. Prispevke lahko pošiljate po pošti na naslov: Novice občine Sv. Andraž v Slov. goricah, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci, ali po elektronski pošti na naslov info@sv-andraz.si.

V pričakovanju vašega prispevka vas lepo pozdravljamo.

Uredniški odbor

SREČANJE LOKALNIH ČASOPISOV

NA 11. SREČANJU LOKALNIH ČASOPISOV NAVDUŠILA PROGRAM IN PRIREDITVENI PROSTOR

Bilo je deževno jutro, ko sva se z Marijo odpravili na pot in prav nič ni kazalo na to, da naju po turbnem jutru čaka izjemno zanimiv dan.

Zbrali smo se na Gradu Slovenska Bistrica, ki že na prvi pogled navduši z vzdrževanim in ohranjenim videzom in tako skriva svojih 700 let.

Gostitelji, lokalni časopis Panorama iz Slovenske Bistrice, so na dvoriščnem delu gradu pripravili sprejem za udeležence. Po registraciji smo se odpravili v najprestižnejšo dvorano bistriškega gradu, viteško dvorano, kjer smo se ob predavanjih zadržali večji del dneva. Viteška dvorana si upravičeno zasluži naziv najprestižnejša, saj ob vstopu vanjo najprej opaziš njeno mogočnost, nato ti pogled hitro uide na čudovite dobro ohranjene freske, ki so izvrsten primer iluzionističnega freskantstva baročne dobe. Freske na stropu so obnovljene in zato še bolj žive.

Čez dan smo s številnimi strokovnjaki s področja novinarstva govorili o tem, kakšne zgodbe ponuditi bralcem. Ali so to literarne zgodbe, ki se berejo kot pravljice, objektivne zgodbe, v katerih se nizajo zgolj dejstva, ali senzacionalistične, s čustvi nabite zgodbe. Prišli smo do zaključka, da je najbolje krmariti med prvima dvema načinoma in pustiti bralcu, da si ustvari mnenje o predstavljenem, zadnjemu pristopu pisanja, ki po navadi pri bralcu vzbuja močna, predvsem negativna čustva, pa se je najbolje izogniti.

Po odmoru sva odšli vsaka na svojo izbrano okroglo mizo. Na eni smo govorili o vlogi lokalnega časopisa v medijskem prostoru, na drugi o profesionalnosti in organizaciji novinarskega dela v lokalnem časopisu.

Ob koncu uradnega dela smo prišli do skupnih zaključkov, da so lokalni časopisi pomemben in vpliven dejavnik oblikovanja javnega mnenja v lokalnem okolju in da svojo največjo prednost, lokalno informacijo, lahko unovčijo le s profesionalnim novinarskim pristopom in po načelih novinarske etike. Ugotovili smo, da je avtonomnost uredništev lokalnih časopisov v največji meri odvisna od izdajateljev in da si bomo ustvarjalci lokalnih časopisov bralcev ugled pridobili le s kakovostnimi novinarskimi prispevki, ki ne bodo podlegali ekonomskim in političnim pritiskom. Občinska glasila, katerih izdajatelji so občine, so lahko odlična dopolnitev obstoječega medijskega prostora v prizadevanjih za boljšo obveščeno občanov.

S svojim obiskom in nagovorom nas je ob zaključku počastil sam predsednik države dr. Danilo Türk, ki je z besedami: »Tudi pri nas velja, da je svoboda izražanja temeljno načelo.« izpostavil predvsem svobodo izražanja v novinarstvu in nam ob koncu zaželel uspešno delo.

Poslovili smo se od grajskih prostorov in se odpravili na skupno kosilo, kjer smo v sproščenem vzdušju klepetali in izmenjali izkušnje z ostalimi udeleženci. Ker se k dobremu kosilu poda dobra kapljica, nas je organizator presenetil z degustacijo izbranih vin v Vinski kleti Bistrica.

Organizacijo 12. srečanja je prevzelo glasilo Suho-krajinske poti iz Žužemberka, njegovi ustvarjalci

pa so nas že sedaj povabili k udeležbi in povedali, da nam bo žal, če ne pridemo, saj da teče čas pri njih drugače. Bomo preverili.

Darja Vudler

Velikokrat sem že poudaril, da je bila naša referendumsko odločitev v letu 1998 o ustanovitvi samostojne občine pravilna. To dokazuje veliko število investicij, ki smo jih izpeljali v preteklih desetih letih.

To potrjuje tudi dejstvo, da je bilo v prvem mandatu v naše kraje vloženo štirikrat več, v drugem mandatu pa kar dvanajstkrat več sredstev kot v zadnjih štirih letih v bivši KS, ko smo bili še v občini Destrnik-Trnovska vas. Natančne podatke o tem najdete v 12. in 24. številki našega lokalnega časopisa Novice, kjer so podrobno razdelane vse investicije, ki so bile v tistem obdobju izvedene.

Sicer so naša proračunska sredstva, s katerimi razpolagamo, veliko manjša kot v večjih občinah, a ne glede na to je zelo pomembno, da o zadevah, ki se nanašajo na življenje in delo naše občine, odločamo sami.

Vedno poudarjam, da so edino merilo za uspešnost posamezne občine izvedene investicije, ki izboljšujejo kakovost življenja njenih prebivalcev. Mirne duše lahko rečem, da smo bili pri tem v preteklih dveh mandatih pa tudi v teh dveh letih tretjega dokaj uspešni.

Lahko bi bili še boljši in uspešnejši, če bi bile naše vrste bolj strnjene in bolj enotne. Veliko več bi se morali ukvarjati z našo prihodnostjo kot s preteklostjo. Žal pa ugotavljam, da nekaterim to ni pomembno, saj se raje ubadajo s tistim, kar bolj obvladajo: z zaviranjem razvoja, z uničevanjem naše skupne in tudi zasebne lastnine. Videti je, kot da je to prekletstvo, ki visi nad našo občino.

V desetih letih obstoja naše občine smo izvedli okrog 50 manjših in večjih investicij. Njihova vrednost presega 1 milijardo tolarjev, če uporabim staro valuto, oziroma znaša dobre 4 milijone evrov.

Na področju oskrbe z vodo imamo že nekaj let pokrito celotno območje občine. V tem obdobju smo v zemljo položili okrog 13.000 metrov vodovodnih cevi.

Na področju cestne infrastrukture je bilo zgrajenih in preplaščenih dobrih 13.000 metrov občinskih cest - asfaltiranih je preko 95 odstotkov vseh cest.

Zgrajena je bila čistilna naprava, gradi se kanalizacija, obnovljena je bila občinska stavba, zgrajena zdravstvena ambulanta ...

In nazadnje naša največja investicija v zgodovini, to je novogradnja šole, vrtca in telovadnice, na katero sem osebno najbolj ponosen, verjamem pa, da tudi velika večina vas.

Marsičesa od tega pa ne bi bilo, če ne bi imeli samostojne občine.

Nedavno smo končali prvo fazo modernizacije cest oziroma navezave na avtocesto in jo v soboto, 29. novembra, tudi uradno predali namenu. Poleg naše občine, ki je nosilka tega pro-

jekta, sodelujeta v tem zelo pomembnem projektu tudi sosednji občini Cerkvenjak in Juršinci. Obema gre zahvala za sodelovanje v njem, ker brez tega z razpisom ne bi bilo mogoče pridobiti skoraj 1 milijon evrov nepovratnih evropskih sredstev. Celoten projekt bo vreden dobrih 1,3 milijona evrov. Izvajal se bo v triletnem obdobju in dokaj enakomerno po celotnem območju naše občine.

Skupaj z občino Juršinci smo se pred tedni prijavili na razpis ministrstva za gospodarstvo za izgradnjo širokopasovnega dostopa.

Naša občina je nosilka tudi tega projekta. Če bomo uspešni pri pridobivanju nepovratnih sredstev iz EU, bo še v tem mandatu do vsakega gospodinjstva položen optični kabel, ki bo zagotavljal skoraj neomejene možnosti interneta dostopa, kabelske televizije in telefona.

To bo zelo pomembna pridobitev, ki jo sedaj močno pogreša velika večina mlajše generacije. Ta investicija nas bo stala okrog 3,7 milijona evrov, pri čemer naj poudarim, da bo glavnina projekta financirana iz sredstev EU, del iz sredstev zasebnega partnerja, del pa bosta prispevali obe občini.

V teh predprazničnih dneh, ko se poslavljamo od letošnjega leta, vam spoštovane občanke in občani želim, da vam ta božično - novoletni čas prinese čim več miru, družinskega razumevanja, sreče in predvsem zdravja. Vse to naj vas spremlja tudi v novem letu 2009.

Franci Krepša
župan

POVZETEK 4. IZREDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah se je 18. septembra sestel na 4. izredni seji, ker je bilo treba potrditi Odlok o zaključnem računu proračuna za leto 2007, ki ni bil potrjen na 15. redni seji.

Župan je pojasnil, da je za pridobitev premostitvenega kredita, ki je nujen za plačilo izvajalcu projekta Navezava na AC-A5 Maribor-Lendava; pododsek Sp. Senarska, potreben potrjen

zaključni račun. Po razpravi, v kateri sta sodelovala svetnika Marjan Gavez in Darko Rojs, je občinski svet potrdil Odlok o zaključnem računu proračuna za leto 2007.

Svetniki so na tej seji obravnavali tudi kriterije za delitev sredstev za odpravo posledic neurja s točo 15. avgusta 2008, pri čemer je župan na začetku pojasnil potek dogodkov po neurju in spregovoril o pridob-

ljenih sredstvih in predlaganem kriteriju delitve. Ker je bilo ugotovljeno, da je o zadevi pristojen odločiti župan, je bila razprava prekinjena, župan pa je povedal, da bo odgovornost za delitev sredstev in kriterije prevzel sam. Pri tem je še povedal, da bo vse prijave, pri katerih je škoda preseгла 4000 evrov, pregledal cenilec.

POVZETEK 16. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Dne 13. 11. 2008 se je občinski svet sestel na svoji 16. redni seji. V okviru prve točke dnevnega reda je predstavnik skupne občinske uprave Branko Osterc predstavil predlog občinskega programa varnosti. Po končani razpravi je občinski svet soglasno potrdil program varnosti občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah v predloženi obliki.

Občinski svet je v drugi obravnavi brez pripomb v predlagani obliki soglasno potrdil Pravilnik o oddajanju poslovnih prostorov v najem in določanju najemnin in sklep o določitve vrednosti v evrih za m² poslovnega prostora.

Svetniki so soglasno potrdili tudi dokument identifikacije investicijskega projekta za izgradnjo širokopasovnega omrežja, s katerim se je občina prijavila na razpis za graditev omrežja, da bi tako omogočila vsakemu gospodinjstvu dostop do interneta.

Pri naslednji točki je računovodkinja Monika Čuš podrobno predstavila spremembe in dopolnitve odloka o proračunu. Po končani razpravi sklep o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu ni bil potrjen, saj so trije svetniki glasovali proti.

Svetniki so v rednem delu sprejeli še sklep o spremembi in dopolnitvi sklepa o določitvi

cene programov vrtca.

Pri točki pobude in vprašanja so svetniki izpostavili predvsem naslednje: da naj se postavi prometno ogledalo v križišču v Drbetincih, narediti vse potrebno, da se ob izvozu z avtocesta postavi označba z imenom naše občine, da se zamenjata dve kritini, ki ju bo občina dobila brezplačno zaradi avgustovskega neurja, prav tako naj se ponovno preveri brezžična internetna povezava v sklopu e-točke, saj povezava za zdaj ni možna, ter da se v načrtih razvojnih programov izgradnja javne razsvetljave izvede v letu 2009.

Občinski svet je za dobitnika grba občine potrdil Albina Druzoviča, za dobitnika plakete občine pa Frančiško Danko in Alojza Fekonjo.

Točka o odloku o proračunu občine za leto 2009 je bila na predlog preložena na naslednjo sejo občinskega sveta.

Darja Vudler

*Ko se prižgejo praznične luči
sredi bele mrzle zime,
prijateljstvo ogreje nam dlani
in želja vzpne se iz srca v višine.
Vse kar je slabo,
z novim letom naj zbledi!
Vse kar je dobro,
naj za vekomaj ostane!
Vse kar je lepo,
naj raste in cveti!
naj v miru sreča
nežno vas objame.*

Vesel božič in srečno 2009!

*Člani občinskega sveta občine
Sveti Andraž
v Slovenskih goricah:*

*Helena Čuček
Marjanca Dah
Rosvita Druzovič
Simon Druzovič
Marjan Gavez
Darko Rojs*

ORGANIZIRANJE ŠTABA CIVILNE ZAŠČITE

Obveščamo vas, da bo v občini na novo organiziran štab civilne zaščite, zato vabimo vse zainteresirane občane, da se odzovejo povabilu.

Potrebujemo poveljnika civilne zaščite in njegovega namestnika ter tri člane.

V civilni zaščiti lahko prostovoljno sodelujejo

moški in ženske, ki so stari najmanj 15 let, če niso razporejeni k opravljanju vojaške dolžnosti ali k opravljanju delovne dolžnosti pod pogoji, določenimi s predpisi.

Vsi zainteresirani lahko pokličete na tel. št. 02/757-95-30 ali se oglasite v občinski upravi.

OBVESTILO O NAJEMU TELOVADNICE

Obveščamo vas, da so za uporabo telovadnice v Podružnični osnovni šoli Vitomarci na voljo prosti termini za najem telovadnice.

Telovadnica je na voljo od ponedeljka do petka v navedenih prostih terminih.

Termin traja 2 x 45 minut. Uporabniki telovadnice imajo na voljo različne vrste rekreacije: odbojko, košarko, nogomet in druge vadbe.

Najemnina za termin znaša:

- za domača društva 15 EUR,
- za fizične osebe 20 EUR,
- za društva in pravne osebe iz drugih občin 30 EUR.

Če se zanimate za najem telovadnice, se oglasite v občinski upravi ali pokličite na tel. 02/757-95-30.

Termin	16:00-17:30	17:30-19:00	19:00-20:30
Dnevi			
PON.	PROSTO	PROSTO	PROSTO
TOR.	PROSTO	PROSTO	ZASEDENO
SRE.	PROSTO	PROSTO	ZASEDENO
ČET.	PROSTO	ZASEDENO	ZASEDENO
PET.	PROSTO	ZASEDENO	ZASEDENO

SPLETNA STRAN NAMENJENA EKOLOŠKEMU KMETOVANJU

Evropska komisija je pripravila novo spletno stran namenjeno ekološkemu kmetovanju. Povezavo najdete na: http://ec-europa.eu/agriculture/organic/home_sl

PRAKTIČNI POUK

V obdobju med 3. in 14. novembrom 2008 sem opravljala praktični pouk v Občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah. Pomagala sem v tajništvu in računovodstvu. Vsako jutro sem najprej pregledala pošto, jo ožigosala in vpisala v računalnik. Veliko je bilo vabil, reklam, še več pa računov in podobnega. Pri prejeti pošti sem morala narediti še posebne mape, da se zadeve niso izgubile ali pomešale z ostalimi. Tudi račune sem dodatno knjižila in jim določila klasifikacijsko številko. Prejeto pošto sem nato odnesla do računovodkinje, da jo je pregledala in podpisala. V občinski upravi sem se se-

znanila tudi s sestavljanjem pogodb, ki sva jih sestavljali skupaj s tajnico. Naučila sem se uporabljati faks. Veliko sem kopirala in pomagala sestavljati vabila in gradiva za sejo občinskega sveta ter razne dopise. V računalnik sem vnašala tudi različne podatke. Občasno sem pomagala v arhivu pri razvrščanju dokumentov.

Odpošiljala sem pošto, ožigosala papirje in jih zložila v kuverte.

Naučila sem se tudi poslovnega komuniciranja po telefonu in osebno s strankami. To mi je bilo še zlasti v veselje.

Čeprav sta ta dva tedna hitro minila, sem pri delu pridobila veliko praktičnega znanja.

Vsem zaposlenim na občini se iskreno zahvaljujem, da sem smela praktični pouk opravljati v domačem kraju.

LAURA RIŽNAR
dijakinja 3. letnika Ekonomske
šole Ptuj

DRUŠTVA

STRELSKO DRUŠTVO TRAP VITOMARCI

Strelsko društvo Trap Vitomarci je bilo ponovno ustanovljeno pred 11 leti. Trenutno šteje 25 članov. Letos smo se udeležili okoli 20 medobčinskih oziroma državnih tekem po vsej Sloveniji. Zdaj naši strelci tekmujejo v ligi z zračno puško, ki poteka od novembra 2008 do januarja 2009. Lige se udeležuje 9 članov, in sicer dve moški in ena ženska ekipa.

Konec aprila smo priredili medobčinsko oziroma državno tekmo, ki je bila zelo dobro obiskana, saj so se je udeležili strelci iz vse Slovenije, Dolenjske, Koroške ... Letos je potekala tudi društvena tekma z Lovsko družino Vitomarci za prehodni pokal, ki smo ga osvojili že tretje leto zapored. 29. novembra smo ob občinskem prazniku organizirali

tradicionalno občinsko tekmo. Bila je dobro obiskana, upamo, da bo drugo leto še boljše. Rezultati občinske tekme 2008 so bili naslednji: v streljanju na glinaste golobe je 1. mesto osvojil Davorin Toš, Vitomarci, 2. mesto Tona Brenholc, Rjavci, in 3. mesto Tadej Kostanjevec, Drbetinci. V streljanju z malokalibrsko puško je 1. mesto prav tako osvojil Davorin Toš, 2. mesto Tona Brenholc in 3. mesto Nina Žvarc, Drbetinci. V tekmovanju z zračno puško je 1. mesto osvojil Tadej Kostanjevec, 2. mesto Srečko Hojnik, Novinci, in 3. mesto Ivan Ljubec, Hvaletinci. Upamo, da se bo drugo leto tekme udeležilo še več strelcev, obenem pa vsem občanom želimo vesel božič in srečno novo leto 2009.

Podelitev pokalov najboljšim trem v posameznih panogah na občinski tekmi v Mužah

Predsednik SD Trap Vitomarci
Vinko Kocuvan

LOVSKA DRUŽINA VITOMARCI

PREDSTAVITEV LOVSKE DRUŽINE VITOMARCI

Lovska družina Vitomarci trenutno šteje 26 članov. Kot zanimivost naj dodam, da je med njimi tudi ena ženska. V lovski družini je zaželen vsak, ki ga veselita druženje z ljudmi podobnega mišljenja in skrb za živali.

Modrijani

V lovski družini so vse leto potekale številne dejavnosti in aktivnosti. Lovsko delo lahko razdelimo na dva dela.

Prvi je lovski del. Sem spadajo vsakomesečni posveti, ki se jih lovci Lovske družine Vitomarci zelo radi udeležujejo, saj ob zgodbah in prigodah čas hitreje mine. Na posvetih lovci tudi dorečejo stvari o lovu, urejanju in vzdrževanju lovišč (popravljanje in zalaganje krmišč, postavitve in vzdrževanje prež ...). V ta del spadajo tudi jesenski lovi, izobraževanja lovcev, gojitev in varstvo živali.

Drugi je društveni del in zajema aktivnosti, ki jih pripravi lovska

družina za svoje člane ali druge krajanje (veselice, družabna srečanja med lovom, koline ...).

Po pripovedi predsednika Lovske družine Vitomarci Milana Kurija in drugih članov so imeli lovci v letu 2008 polne roke dela.

Spomladi so se posvetili pripravi krmnih njiv, urejanju in vzdrževanju lovišč.

V juniju so lovci pripravili srečanje s krajanji. Taka druženja so vsekakor zelo pomembna, saj le uspešno sodelovanje s krajanji pripomore h kvalitetnemu opravljanju lovskih nalog. Ob deseti obletnici občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah so zbrane v prireditvenem šotoru pri lovskem domu v Vitomarcih pogostili z okusnim lovskim golažem.

V juliju so lovci organizirali streljanje na glinaste golobe. Podobno je bilo tudi v oktobru. V topli oktobrski soboti, 11. 10. 2008, je Lovska družina Vitomarci priredila lovsko srečanje. Potekalo je tekmovanje v streljanju na glinaste golobe (ekipno in pokalno ter za nagrado organizatorja). Ob prihodu so se lahko tudi obiskovalci pomerili v streljanju z malokalibrsko puško. Zvečer je prizorišče ogrel ansambel Modrijani in druženje se je nadaljevalo v prijetnem vzdušju vse do ranih jutranjih ur.

Konec oktobra in v novembru

je Lovska družina Vitomarci organizirala razne skupne love na malo divjad, kot so zajci, fazani in mali škodljivci – lisice, vrane ... Skupni lovi se bodo nadaljevali tudi v decembru.

30. novembra se je Lovska družina Vitomarci v Toševi kleti predstavila z lovsko razstavo. Zanj so člani porabili kar cel dan priprav, enako pa bo tudi s pospravljanjem.

Letos so lovci posvetili veliko pozornost dokončni izgradnji lovskega doma Vitomarci, pridobili so denar za material za fasado. Predvidevajo, da bo otvoritev lovskega doma v juniju 2009.

Zdaj tečejo priprave na razpis koncesij. Ob podelitvi koncesije bo Lovska družina Vitomarci dobila uradno pravico do upravljanja lovišča in s tem tudi vse, kar sodi zraven.

V Lovski družini Vitomarci so pripravljene sodelovati z vsemi društvami. Letos so sodelovali z gospodinjami, strelci in mladinci, so odprti in prijazni, predvsem pa zmeraj dobre volje.

Ob zaključku naj le še pohvalim predsednika Lovske družine Vitomarci Milana Kurija za pripravljenost podati informacije o aktivnostih lovcev in za sodelovanje pri zapisu članka.

Marija Ribič

ZA LOVSKO DRUŽINO ŠE ENO USPEŠNO LETO

Bliža se konec koledarskega leta 2008, ki je bilo za našo lovsko družino zelo uspešno. Prebrodili smo vse težave in izpolnili vse naloge, zadane s planom dela, tako da se lahko s ponosom ozremo na prehojeno pot. Država nam v tem letu še ni omogočila da bi upravljali lovišče, zato so bili vsi naši naporji povezani z gradnjo lovskega doma in spremljajočih objektov, ob tem pa smo se družili s krajanji. Nadaljevali smo gradnjo pomožnega objekta - bru-

narice, zgradili smo prostor za sprejem divjačine - hladilnico,

nadaljevali nameščanje opreme v lovskem domu, kupili del materiala za njegovo fasado. Tudi na društvene aktivnosti in druženje z vami nismo pozabili. V juniju in oktobru smo organizirali srečanja z občani,

na katerih je za dobro voljo poskrbel narodno-zabavni ansambel Modrijani. Prav tako smo sodelovali na prireditvi ob 10. obletnici občine, izpeljali smo dve tekmovanji v streljanju na glinaste golobe. Poskrbeli smo tudi za izobraževanje naših članov, bili smo na ekskurziji, navezali smo nešteto prijateljskih vezi z drugimi lovskimi družinami in posamezniki. Vsega tega ne bi mogli izpeljati, če ne bi bilo vas, dragi občani, sponzorji in donatorji. Iskrena hvala za vse.

Ob bližajočih se božičnih pra-

znikih in novem letu 2009 vam želimo zdravja, poslovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Člani Lovske družine
Vitomarci

NAJEM PROSTOROV LOVSKEGA DOMA

Lovska družina Vitomarci je zgradila svoj lovski dom in pripadajoče objekte do te faze, da jih je mogoče uporabljati za različne prireditve. Doslej so se v njih že zvrstili veselice, tekmovanja, rojstnodnevna praznovanja, obletnice. Želimo, da se to nadaljuje in da >Muže< postanejo prostor za druženje in prireditve. Za zdaj lahko najamete mansardo, sanitarije in

kuhinjo v lovskem domu, pokrito teraso ob njem, leseno brunarico in dvorišče lovskega doma. Najemno pogodbo za simbolično najemnino sklenete pri tajniku lovske družine Alojzu Ciguli.

Upravni odbor
LD Vitomarci

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO VITOMARCI

KRATKO POROČILO O DELU GASILSKEGA DRUŠTVA V MINULEM OBDOBJU

Gasilsko društvo Vitomarci in njegovi člani si prizadevamo, da čim bolj ugodimo in pomagamo ljudem v naši občini. Tako smo poleti dovažali vodo, ko je je zmanjkalo za zalivanje in tudi za poletne užitke - bazine.

Sodelovali smo na obeh lovskih prireditvah v Mūzah, zagotavljali smo požarno varnost. Na Poli maratonu Perutnine Ptuj smo s policisti nadzorovali kolesarjenje po cestah naše občine.

Dogajale so se tudi manj prijetne stvari. Tako je močan vihar v juliju ruval, lomil in podiral drevesa, katera so po večini padala po cestah, da je bil prevoz onemogočen. V križišču Mūže smo priskočili na pomoč gasilci. Čeprav so nekateri menili, da je to delo cestnega podjetja, ga o tem ni obvestil nihče. Sosednja občina Cerkljenjak je organizirala kolesarski maraton po svojih mejah. Ker gasilci sodelujemo tudi zunaj meja naše občine, smo mi v dobrih štirih urah očistili cesto.

Druga huda nesreča se je zgodila 15. avgusta zvečer, ko je naše kraje zajelo močno neurje s točo. Čeprav je trajalo le ne-

kaj minut, je povzročilo ogromno škodo na stanovanjskih in gospodarskih objektih. Tudi tu smo bili angažirani gasilci. Ker smo vedeli, da bodo ljudje potrebovali našo pomoč, smo na hitro odpravili posledice vsak na svojem domu in že so nas poklicali pozivniki za pomoč ljudem. Prvi poziv je bil z območja Trnovska vas-Bišički Vrh. Osem članov nas je odhitelo v Biš in takoj smo priskočili na pomoč. A že kmalu je sledil poziv, tokrat v sosednjo občino Cerkljenjak, kjer je strela zagnetila ogenj – gorela je hiša v Smolincih. Odzvali smo se pozivu in pomagali pri gašenju. Pri tem se je eden od naših članov hudo poškodoval. Drugo jutro so nas ljudje klicali, da bi jim pomagali pri zasilnem pokrivanju streh. Odzivali smo se na napotke Centra za obveščanje in požarno varnost Ptuj. Tako nas je šest članov celo soboto, od jutra do večera, pomagalo povsod, kamor so nas napotili. Nikjer nismo dobili folije, da bi jo razdelili ljudem. Prvo folijo smo dobili ob 22.30 v gasilskem domu na Ptuj. To folijo smo delili v nedeljo od sedme do desete ure zjutraj. V našem primeru je popolnoma odpovedala civilna zaščita, ki je odgovorna za pomoč v elementarnih nesrečah. Upamo, da ne bo več takih težav, če se še zgodi kaj podobnega,

Nekaj dni kasneje je močan veter zopet izruval in polomil drevesa. Gasilci smo šli skozi vso občino in z našo malo motorno žago odstranili drevje s cest. Zato nam je občina Sv. Andraž v Slov. goricah kupila večjo žago, tako da smo tudi s tem orodjem pripravljeni na takšne in podobne nesreče.

Bližal se je mesec požarne varnosti in letošnji oktober je bil še posebej posvečen požarni varnosti v naravi. Gasilska zveza Trnovska vas-Vitomarci ter obe društvi Vitomarci in Biš smo skupaj in vsak zase pripravili gasilsko vajo in druge gasilske aktivnosti, primerne za ta čas.

Obe gasilski društvi sta obiskali osnovni šoli v Trnovski vasi in Vitomarcih in otrokom prikazali opremo ter jih seznanili o požarni varnosti in delu gasilcev. Otroci so pokazali zanimanje, zato pozivamo starše, da

prisluhnejo svojim otrokom in njihovim željam po gasilstvu. Pregledali smo hidrantno omrežje v občini in ugotovili, da na našem območju skoraj nimamo več brezhibnega hidranta, mogoče enega, največ dva. Vse ostalo je nedotaknjeno že več let. Ob pregledih se za to nič ne stori.

Casilci smo tudi letos pomagali pri pripravah ob občinskem prazniku.

Prazniki se bližajo s hitrimi koraki in tudi letos bomo prišli med vas s koledarji, zato se vam že vnaprej zahvaljujemo za topel sprejem in pomoč pri

ustvarjanju skupnih ciljev. Božično-novoletni prazniki so pred nami, zato bi se rad vsem zahvalil za razumevanje in vam zaželel, da bi našo pomoč potrebovali čim manj. V svojem imenu in v imenu gasilskega društva vam želim vesele božične praznike ter srečno, uspešno in čim manj nevšečno leto 2009.

Franc Šoštarič
predsednik

DRUŠTVO UPKOJENCEV

V LETU 2009 BOMO PROSLAVILI 30 LET DRUŠTVA

Leto gre h koncu. Marsikaj smo naredili, doživeli lepega in uspešnega pa tudi grenkega. Zelo zadovoljen lahko napišem, da je program Društva upokojencev Vitomarci uspešno izveden, posebno na področju izletov, srečanj in romanj. Poleg standardnih romanj smo si letos ogledali Linhartov in čebelarški muzej v Radovljici. Naslednji ogled je bil namenjen naselju - muzeju na prostem v Rogatcu. Bili smo na srečanju v Moškanjcih. Prostovoljci iz projekta za starejše so obiskali to-

Upokojenci na izletu na Madžarskem in avstrijskem Štajerskem jeseni 2008

varno zdravil Krka v Novem mestu in Luko Koper. Prav prijetno je bilo potovanje proti koncu leta na Madžarsko in avstrijsko-Štajersko. Tega zadnjega udeleženci ne bomo pozabili in si ga bomo dobro zapomnili.

Za prihodnje leto vas vabim, da se nam pridružite tudi vi. Ne bo vam žal. V upravnem odboru se trudimo, da potovanja niso predraga in da so dostopna čim več članom.

Drugo, kar je za konec leta vredno zapisati, je, da sta dva člana našega upravnega odbora dobila plaketi občine. To sta Frančiška Danko in Alojz Fekonja. Tudi to je kazalec naših uspešnih aktivnosti, zlasti pa omenjenih dveh.

Tretje pomembno sporočilo velja za naslednje leto, ko bomo proslavili 30 let Društva upokojencev Vitomarci. Ob tem bi radi izdali zbornik našega društva.

Vsebina naj bi bila sledeča:

1. Splošni pomen praznika in opis društva
2. Zgodovina; 30 let društva in fotografije

3. Spomini na ustanovitev društva

4. Načrti društva in naša prihodnost

5. Sestavek o izletih, srečanjih in romanjih

6. Sestavek o športu

7. Sestavek o socialnem delu in delu v projektu za lepše življenje ostarelih, bolnih in pomoči potrebnih

8. Sestavek o zgodovini in ohranjanju kulturne in naravne dediščine - o muzeju fotografij in muzeju kovaškega in drugega orodja pri Gomzijejih

9. Drugi sestavki iz zgodovine naše občine

10. Objava fotografij iz našega muzeja Kako smo nekoč živeli Sodelujte in pomagajte, da bi se čim več naštetega uresničilo.

Lepe božične praznike in mnogo zdravja v letu 2009 vam želita upravni odbor Društva upokojencev Vitomarci in predsednik Edi Kupčič.

Edi Kupčič

Društvo upokojencev vabi vse, ki razpolagajo s starimi fotografijami in so jih pripravljene posoditi društvu, da jih vključi v zbornik in muzej fotografij, da se obrnejo na Edija Kupčiča.

KMN VITOMARCI

NA MLADIH SVET STOJI

V Klubu malega nogometa Vitomarci smo jesen preživel delovno. Veteranska liga se je vrstila celo jesen. V njej naši prekaljeni mački, ki igrajo na zelo lepo urejenem igrišču

pri Druzovičevih v Drbetin-
cih, zasedajo odlično drugo
mesto in so v igri za naslov pr-
vaka. Prvenstvo se nadaljuje
spomladi, o čemer vas bomo
prav tako obveščali.

V oktobru smo pričeli redno
vadbo s fanti, starimi do 12

let. Tako se jih ob četrtnih v
telovadnici zbere tudi več kot
deset, za njihovo varno vad-
bo in nogometno znanje pa
skrbi Dani Menoni, ki jih vodi
in usmerja pri športnih aktiv-
nostih v dvorani.

Prav tako so v zimskem času v
telovadnici aktivni veterani in
mlajši člani, ki trenirajo v dvo-
rani vso zimo. Tudi letos z eno
ekipo nastopamo v zimski ligi
malega nogometa, ki se je pri-
čela konec novembra. Pozimi
bomo tradicionalno aktivni
tudi na turnirjih v Mariboru,
Ljutomeru, na Ptuju ..., kjer se
nadejamo novih uspehov.

Vsem občanom, sponzor-
jem in ostalim akterjem, ki
ste nam kakorkoli pomagali
in nam omogočate lažje iz-
vajane naših aktivnosti, se za
pomoč v iztekajočem se letu
iskreno zahvaljujemo in vam
voščimo vesel božič in srečno
novo leto.

Darko Rojs

DRUŠTVO MLADIH SV. ANDRAŽ

VEČER DRUŽENJA

Tudi letos je Društvo mladih
Vitomarci organiziralo tako
rekoč že tradicionalni Večer
druženja. Naš namen je, da se
mladi družimo med sabo in se
seveda zabavamo.

14. novembra 2008 ob 19. uri

smo se člani društva sestali v
prostoru strelskega društva v
lovskem domu.

Večer smo pričeli s kratkim
sestankom. Najpomembnejši
del tega večera je bil turnir v
kartanju - šnopsu. Tekmoval-
cev je bilo veliko, prav tako
dvobojev, a zmagovalec je
bil le eden. Pokal si je priigral
Srečko Žmavc.

Zabavali smo se še ob drugih
družabnih igrah in se ob njih
zelo nasmejali. Največ smeha
je zagotovo požela igra Twi-
ster.

Po končanem turnirju smo ob
dobri glasbi tudi zaplesali.

Pokal za zmagovalca v kartanju

Za Društvo mladih Vitomarci
Tadeja Ploj

VINOGRADNIŠKO SADJARSKO DRUŠTVO

Prešli smo že v veseli december, mesec praznovanj, adventa, čas za analizo dogodkov in srečanj s sorodniki in znanci, v čas, v katerem se umirimo in pripravimo na božično-novoletne praznike.

Naj ob tem omenim aktivnosti vinogradniško-sadjarskega društva v jesenskem času, po trgatvi in obiranju jabolk, martinovanju ter občinskem in farnem prazniku.

Konec oktobra smo v večini obrali jabolka in potrgali grozdje. Letošnja letina ni bila ugodna zaradi posledic neurja in večkratne toče, vendar nas to ne odvrne od nadaljevanja, saj kmetujemo s srcem in dušo.

Čas martinovanja, čas sprostitve in pokušnje mladega vina je bil za naše društvo zelo aktiven.

Na Ptujskem gradu se je 10. novembra v grajski kleti pod vodstvom Pokrajinskega muzeja

Ptuj odprla vinoteka, v kateri društva s ptujskega območja in kraji ob vinski turistični cesti 13 razstavljajo vina, ki so bila na tradicionalnem grajskem ocenjevanju dobro ocenjena. Iz našega društva so se predstavili Edi Kupčič, Drago Doberšek ter Albin, Simon in Marjan Druzovič, nekaj članov, ki še nimajo opravljene analize vina in uradne etikete, pa bo dodanih naknadno, tako da je možnost dopolnitve za vse zainteresirane.

V torek, 11. novembra, smo na ptujskem martinovanju sodelovali v kotaljenju soda. Naše društvo je zastopala mlada ekipa: Tadej Hrga, Boštjan Šilec in Tadej Zorko, ki si zaslužijo čestitke za odlično drugo mesto med šestimi ekipami, še zlasti ker smo se tega dogodka prvič udeležili. Prejeli smo posebno priznanje, knjigo Ptuj, in majice mesta Ptuj.

Za nami sta občinski praznik in farno žegnanje, ki je nekako vrhunec vseh dogodkov v kraju. Letos smo v društvu priredili že 8. razstavo Sadje-vino v sodelovanju z društvom gospodinj, lovsko družino in podružnično OŠ Vitomarci, katerim se ob tej priložnosti zahvaljujem za materialni prispevek in sodelovanje na razstavi. Hkrati se zahvaljujem tudi vsem sadjarjem in vinogradnikom in vsem za prostovoljne prispevke za koledarje, kape in moške predpasnike (šurce). Tiste, ki niste izkoristili te možnosti v nedeljo, pa lahko obiščemo na domu. Največja zahvala pa velja družini

Borisa in Mirana Toša, da je odstopila klet, v kateri je razstava, ter našim najbolj zvestim članom za trud in delo ob postavitvi razstave. Slednje moram posebej omeniti, in sicer so to Edi Kupčič, ki zbira material že ves mesec in redno skubi svoj vinograd s šparoni, Ivan Vršič, Edi Čeh, Tadej Hrga (kot mladi član) in Ksenija Druzovič za kar tridnevni trud.

Po odzivu ljudi sodeč, si je razstava zaslužila pohvalo in spet smo dobili elan in zagon za naprej.

Posebne čestitke ob 10. občinskem prazniku so namenjene našima dolgoletnima in ustanovnima člana društva - blagajniku Alojzu Fekonji za občinsko priznanje in članu upravnega odbora Albinu Druzoviču za občinski grb.

Pred zaključkom leta smo se v društvu srečali na večerni ekskurziji v Drenovec na kmetijo Pungračič v petek, 5. decembra, v torek pa aktivnosti društva zaključili s pokušnjo in kemijsko analizo mladega vina ob pomoči naših svetovalcev Helene in Andreja Reberniška.

Vsem članom društva, vaščanom, prijateljem in znancem želim veliko zdravja, sreče, osebnega in poslovnega zadovoljstva v prihajajočem letu 2009.

Mojca Druzovič
predsednica

DRUŠTVO GOSPODINJ

AEROBIKA V TELOVADNICI PODRUŽNIČNE OSNOVNE ŠOLE VITOMARCI

Društvo gospodinj Vitomarci vas vabi vsako sredo od 19. do 20. ure na aerobiko v telovadnico podružnične osnovne šole Vitomarci. Gospodinje že tretjo sezono

zapored organizirajo vadbo aerobike in vas tudi tokrat vabijo, da se jim pridružite. Aerobika je oblika vadbe, s katero poskrbimo za gibčno telo z različnimi koreografskimi vajami ob glasbeni spremljavi. Vadba je namenjena vsem, tudi začetnikom, saj se njena intenzivnost prilagaja

udeležencem.

Za vadbo potrebujete le primerno obutev in obleko, najbolje športne copate in udobna oblačila. S seboj vzemite še mehko podlogo in brisačo za vaje na tleh ter plastenko z vodo za osvežitev. In seveda veliko dobre volje.

POTEPANJE DRUŠTVA GOSPODINJ OB TROMEJI SLOVENIJA-MADŽARSKA-AVSTRIJA

15. novembra 2008 ob 6.30 smo se odpeljale na enodnevni izlet iz Vitomarcev proti Lendavi, kjer smo v Dolgi vasi vstopile na Madžarsko. Najprej smo si ogledale cerkev sv. Gotharda v Porabju. Po kratki vožnji je sledil postanek na tržnici za nakup in nato še topla malica. Vožnjo smo na-

daljevale čez mejni prehod z Avstrijo. Ogledale smo si znane terme Bad Blumau, ki jih je zasnoval znan arhitekt Hundertwasser, in se sprehodile po njih. Nato nas je pot vodila proti jugu, kjer smo vstopile v nam bolj poznano pokrajino avstrijsko Štajersko. Tam smo se peljale po slikoviti pokrajini med griči in dolinami ter ob poti spoznale avstrijske načine kmetovanja. Naslednji postanek je bil v kraju Hof bei

Straden, kjer smo si ogledale starine vseh vrst. Po kratki vožnji smo obiskale čokoladnico, kjer izdelujejo več vrst čokolade in kjer smo lahko čokoladne koščke po želji tudi pokusile. Sledila je kratka vožnja do Deutsch Goritza, kjer smo si v izjemno lepo urejenem vinotoču ogledale manjši muzej, nekaj starin in živalski vrt. Sedle smo še k malici in se potem z lepimi občutki odpeljale proti domu.

RECEPT

RIŽEV NARASTEK

Namastimo manjšo posodo iz jenskega stekla, tudi pokrov. Posoda naj bo suha.

Sestavine:

- 200 g riža, primerneza za mlečni riž
- 8 dl mleka
- 80 g masla
- 70 g sladkorja
- 4 jajca – ločimo
- sol, limonino lupino, pest rozin

Riž preberemo in ga operemo z vrelo vodo. Nato ga skuhamo do mehkega in pustimo, da se ohladi. Pokrijemo, da ne dobi skorje.

Kuhanemu rižu dodamo stepeno maslo z rumenjaki in delom sladkorja. Na koncu dodamo še stepen sneg s sladkorjem.

Dodamo oprane rozine, ni pa potrebno, če jih ne maramo. Če želimo, lahko v sredino narastka

damo na lističe narezana jabolka, ki smo jih posipali s sladkorjem in pokapali z limoninim sokom. Lahko dodamo tudi breskve ali marelice.

Narastek pečemo v zaprti posodi pri 180 stopinjah Celzija. Pečenega potresemo s sladkorjem in ga ponudimo z malinovcem ali drugim sadnim sokom.

Zahvaljujemo se vsem gospodinjam, ki ste spekle pecivo za naše farno žegnanje – Andraževno nedeljo.

Vsem hvala!

Bližata se božič, novo leto - vsak od nas že čaka ju zavzeto!

Kakšno nosita nam sporočilo?

Da le tisto bi se nam zgodilo, česar sami v sebi si želimo, česar vsi se najbolj veselimo! Najsi bo sever, vzhod, jug, zahod -

v vseh smereh sreča gre z nami na pot!

Ob tej priložnosti želim vsem članicam in gospodinjam ter bralkam in bralcem vesel božič ter srečno, zdravo in uspeha polno novo leto 2009.

Elizabeta Kosec
tajnica društva

ORGANIZIRANA PREDŠOLSKA VZGOJA KOT INVESTICIJA

IZ MALEGA BO ZRASLO VELIKO

V zadnjem času smo ponovno priča temu, da se v naši javnosti srečujemo z različnimi mnenji o tem, kakšno je poslanstvo programov za predšolske otroke in kakšna je nasploh vloga vrtca v splošnem družbenem kontekstu. Pogledi na to so seveda zelo različni. Enim pomeni to samo varstvo za njihovega otroka, drugim pomeni to veliko več. Da bi bolje razumeli sodobno poslanstvo organizirane predšolske vzgoje, se bomo ozrli v kratek zgodovinski oris te dejavnosti.

Zgodovinsko gledano so vrtci nastajali na prehodu manufakturne družbe v industrijsko družbo, ko so zaradi zaposlovanja družinskih članov ostajali njihovi otroci doma brez ustreznega varstva.

Prvi programi za predšolske otroke v 19. stoletju in v začetku 20. (Owen, Montessori) so bili namenjeni revnim otrokom oziroma otrokom iz revnih delavskih naselij in so v glavnem nastali iz izrazito humanističnih nagibov. Programme, ki so se razvijali kasneje, v 20. stoletju, je močno zaznamovala tudi etastična naravnost pedagogike, ki je s tem reševala starševski problem varovanja otrok, hkrati pa so ti programi po svoje izpolnjevali potrebo države po kontroli vzgojno-izobraževalnega procesa zaradi velikega neza-

upanja do družinske vzgoje. V teh programih je bilo državno usmerjanje izrazito, potrebe otrok in družin pa izredno

zanemarjene.

Največjo spremembo v razmišljanju o vlogi predšolskih programov je prineslo obdobje socialnih nemirov in poudarjanja vplivov okolja na razvoj (predvsem kognitivnih zmožnosti) v šestdesetih letih 20. stoletja. V tem obdobju so nastali kompenzacijski programi za predšolske otroke, ki naj bi prispevali k izenačevanju začetnih možnosti otrok ob vstopu v šolo.

Šele v zadnjih dvajsetih letih je vse več študij dokazalo pozitivne (trenutne in dolgoročne) vplive kvalitetnih predšolskih programov. Poudarek v tej trditvi pa je na kvalitetnih programih in na dejstvu, da

se vplivi kažejo na različnih področjih razvoja. Prav vplivi kvalitetnih programov so dokazani za vse otroke, najbolj pa za tiste, ki prihajajo iz socialno ogroženih okolij.

Strokovnjaki v tem obdobju postopno začnejo ločevati pojem pripravljenosti za učenje in pripravljenosti na šolo. Sodobne raziskave o delovanju možganov so namreč dokazale, da je otrok pripravljen za učenje že ob rojstvu. Po zatrjevanju znanstvenikov so naši možgani bolj učinkoviti, čimbolj je razvita mrežna povezava med nevroni, ki lahko delujejo s pomočjo sinaps, te pa se najbolj oblikujejo v obdobju do desetega leta oziroma še posebno v prvih treh letih otrokovega življenja. To je prineslo povsem nova razmišljanja o pomenu zgodnjega učenja.

Ta potreba je bila še bolj izražena ob ugotovitvah, da imajo v tem obdobju (zlasti do tretjega leta starosti) možgani izrazito zmožnost spreminjanja in celo nadomeščanja primanjkljajev, če obstaja intervencija od zunaj, iz okolja, in s teorijo obogatitvenega okolja, ki je učenju in negi v najzgodnejšem obdobju namenila odločilen pomen za

kasnejše zmožnosti učenja na vseh področjih razvoja. V ospredje problemov sta bila zato postavljena vprašanje, kaj in kako se otrok uči oziroma kako zagotoviti kvalitete programe, in potreba po tesnem vključevanju staršev.

Največkrat je presoja o kvaliteti relativen pojem, povezan s cilji in splošnim odnosom do predšolskih programov oziroma otroštva v celoti, a danes zanesljivo vemo, da jo tvorijo strukturni, procesni in upravno-administrativni kazalci. Hkrati lahko ugotovimo, da smo v procesih zagotavljanja kvalitete najmanj pozornosti namenjali procesnim kazalcem, to je tistemu, kar se v resnici dogaja za štirimi stenami igralnice.

Sodobne raziskave nedvomno dokazujejo vpliv kvalitetnih programov na otroke (boljša uspešnost v šoli, višja stopnja izobrazbe, boljše zdravje, veliko manj asocialnega obnašanja in manjše depriviranosti socialno ogroženih otrok) in družbo v celoti. Učinke so dokazali na nivoju izobrazbe, zdravja, socialnega kapitala in enakosti; vse to doprinese k večji ekonomski rasti in razvoju človeštva v celoti. Veliko raziskav v ZDA je dokazalo, da se vsak dolar, ki ga družba vложи v kvalitetno predšolsko vzgojo, družbi povrne sedemkratno. Če povzamemo, je naložba v kvalitetne programe za predšolske otroke nujna za razvoj človeških potencialov. K temu pa nas zavezujejo tudi človekove pravice, ki jih pri predšolskih otrocih lahko zaščitijo le odrasli, in cilji, usmerjeni k razvijanju demokratičnih vrednot, saj se tudi te lahko oblikujejo v najzgodnejših letih.

Zdi se, da bi tako vrtci svoje poslanstvo morali razširiti in postati to, za kar so bili dekla-

rirani že v preteklosti; kot nekakšni centri predšolske vzgoje v svojih skupnostih. Seveda pa bi v tem okviru morali prevzeti ali okrepiti dejavnosti, ki presegajo celodnevne in pol-dnevne programe.

In zakaj naj bi te izzive sprejel vrtec? Ker ima za uresničevanje teh izzivov človeške in prostorske možnosti, seveda ob predpostavki, da se za te dejavnosti tudi sam strokovno usposobi in odpre potrebam in danim razmeram v skupnosti.

In vedno znova se nam postavlja vprašanje, kakšen naj bo vrtec v prihodnje.

Imamo odgovor na to:

- visokokakovostni programi organizirane predšolske vzgoje (temeljni in nadstandardni),
- fleksibilnost pri odzivanju na potrebe otrok in staršev (možnost dejanskega vpliva staršev),
- ugled posamezne lokalne skupnosti,
- dolgotrajni vplivi in gospodarski potenciali ter širša izobrazbena in vzgojna raven,
- boljša kakovost življenja prebivalcev lokalne skupnosti in prispevek h kvaliteti bivanja,
- pomen vključevanja otrok v organizirano predšolsko vzgojo,
- holistična obravnava kakovosti in
- razvoj motoričnih, emocionalnih, spoznavnih in socialnih potencialov najmlajših.

Ko svoje otroke prvič pripeljemo v vrtec, se na različne načine odzivajo na spremembe okolja, v katero prihajajo. Ustaljene načine vedenja morajo uskladiti z novimi življenjskimi razmerami; sprememba okolja in ločitev od staršev pa sta tisto, s čimer se otrok najverjetneje prvič v svojem življenju sreča.

Tam si tako družinska vzgoja in vzgoja v vrtcu največkrat prvič podata roke. Seveda to zahteva veliko naporov in kompromisov obeh strani. Vsebovati mora medsebojno spoštovanje in zaupanje.

Tudi mi želimo, da bi bil naš vrtec napolnjen s srečo in zadovoljstvom naših otrok in staršev.

Postali smo organizacijsko in strukturno razvejena organizacija, ki so ji skupni cilji in vizija.

Zavedamo se, da vsi naporji, ki jih vlagamo, rodijo sadove. Verjamem, da je naše delo kakovostno, avtonomno in takšno, ki bo tudi v prihodnje zadovoljevalo potrebe naših otrok in njihovih staršev. V strokovno delovanje vrtcev vlagamo veliko energije zaposlenih, veliko truda in volje ter vsega tistega, kar bo našim otrokom otroštvo naredilo še lepše in prijaznejše.

Verjamem, da bomo še naprej uresničevali zastavljene cilje in se jih bomo ob doseganju veselili skupaj.

Ob koncu se želim še posebej zahvaliti županu Franciju Krepši in občinskemu svetu občine Sveti Andraž za veliko posluha in volje pri tem, da sta predšolska vzgoja in osnovnošolsko izobraževanje v našem okolju dobila povsem nove in drugačne dimenzije.

Na pragu vstopa v novo leto vam, dragi starši in občani, želim veliko zdravja in osebnih sreč, in če jo bomo delili skupaj, bo še toliko zlahtnejša. Srečno 2009!

Mirko Žmavc, prof., spec. MI
ravnatelj

OŠ Cerkevjak-Vitomarci

OGLED ČAROVNIŠKE PREDSTAVE

V četrtek, 16. oktobra, so imeli otroci iz starejše skupine vrtca priložnost, da uživajo v čarovnijah.

Takoj po zajtrku smo se odpravili v šolsko telovadnico, kjer je bilo že vse pripravljeno za čarovniško predstavo. Najprej smo se namestili in nestrpnost čakali, kdaj se bo predstava začela. Kar naenkrat so po telovadnici začeli švigati piskajoči baloni. Bilo je nekaj prestrašenih obrazov, ki pa so hitro izginili.

Čarodej je pokazal veliko čarovnij, ki so ves čas otroke spravljale v smeh. Otroci so bili tako navdušeni, da so hoteli s čarovnijami poskusiti še

sami. Zato je čarodej izmed najpogumnejših izbral nekaj srečnežev, da mu pomagajo pri izvedbi posameznih čarovnij.

Po končani predstavi so otroci od čarodeja dobili odtis čarovniškega pečata na roko.

Otroci so ob tem zelo uživali, saj sprejemajo čarovniške trike brez predsodkov.

Zatorej jim odrasli ne vzemimo tega veselja in jih pustimo v tem svetu čim dlje, kajti še prehitro postane življenje brez čarovnij.

Marjana Horvat,
pomočnica vzgojiteljice

KOSTANJEV PIKNIK V VRTCU

Prišla je jesen, listi padajo z dreves in tudi živali si že skrbno iščejo hrano za zimo. Jesen nam poklanja razne plodove in med njimi so tudi kostanji. Na sončen oktobrski dan smo vzgojiteljice na igrišču vrtca pripravile kostanjev piknik s

starši. Iz vrtca smo se odpravili po kostanje v najbližji gozd, nekaj pa so jih otroci skupaj s starši nabrali doma. Preden smo dali kostanje peč, smo jih prerezali in peka se je lahko pričela.

Otroci so se med tem časom igrali na igralih. Poskrbele pa smo tudi za sok, sadje in piškote, tako da je bilo vzdušje prav prijetno.

Čez čas je začelo lepo dišati po pečenih kostanjih in vrsta za prvo merico je bila dolga. Otroci so se skupaj s starši spretno lotili luščenja kostanjev, in ko smo jih pojedli, smo se vsi strinjali, da so bili kostanji zelo dobri.

Janja Danko
pomočnica vzgojiteljice

ČAS OBDAROVANJA

December je najbolj čaroben mesec v letu. K temu pripomorejo praznično okrašena okolica, dobre želje, ki jih izrekamo drug drugemu, prijateljsko druženje in z veliko sreče tudi bela snežna odeja. Naši najmlajši otroci skrbno pišejo pisma dobrim možem, naj jim prinesejo zelena darila.

Ob misli na veseli december se nam prikažejo različne podobe. Raznobarvne luči po mestih in vaseh, prihod Božička in dedka Mraza, novoletne zabave in druge praznične priložnosti. Posebno pozornost namenimo tudi izbiri in nakupu daril za svojo družino in prijatelje.

Ravno v tem času pa se nam večkrat postavlja vprašanje, kdo bo obiskal naše otroke

doma in v ustanovah, ali nismo nemara preveč potrošniško usmerjeni in kaj je pravzaprav res pomembno v času praznovanja. Okoli nas so namreč otroci in odrasli, ki so najbolj obdarjeni takrat, ko si vzamemo čas za pogovor in jim podamo roko v težkih trenutkih.

Otrok med praznovanji zelo intenzivno doživlja vse, kar se dogaja okoli njega. In raznovrstnih dogodkov je decembra veliko. Seveda pa je od staršev odvisno, koliko bodo otroka vpletli v dogajanje. Ker smo družine zelo različne, se tudi odločamo zelo različno.

Te dni bodo otroci ošilili barvice in z našo pomočjo napisali in narisali pisma, v katerih se zrcalijo njihove želje. Zgotovo so bili letos vsi nadebudneži zelo prijazni in pridni, zato so polni pričakovanja in veselja.

Pogosto v pogovorih z malčki zasledimo, da jim od vsega največ pomenijo druženje in skupne aktivnosti s starši. Z veliko vnemo hitijo pripovedovati, kako so izdelali okrasje za jelko ali sobo ali kako so preživeli popoldne ob igri z

lutkami in knjigami. Vedno znova lahko ugotovimo, da je čas, ki ga preživimo z otroki, nenadomestljivo darilo. Sicer ne stoji pod jelko in ni zavito, a je vendarle dragoceno. Navsezadnje se stojnice in bazarji pospravijo, luči ugasnejo, dobri možje odidejo, darila,

ki so jih otroci dobili, ostanejo le sredstva za igro.

Vesele božične in novoletne praznike vam želijo otroci in vzgojiteljice vrtca Vitomarci!

Mateja Gavez
Vrtec Vitomarci

OGLED PEKARNE

Učna ura peke

Mmmmmm, kako je dobra

PLAVALNI TEČAJ
Z AVTOBUSOM SMO SE
ODPELJALI NA PTUJ.
TAM SMO IMELI
PLAVALNI TEČAJ. V
GARDEROBI SMO SE
PREOBLEKLI V KOPALKE.
Z UČITELJI SMO ODŠLI K
BAZENOM. TAM SMO
SE UČILI PLAVATI.
BILI SMO TUDI NA
TOBOGANU. ZELO SMO
SE ZABAVALI.

MUSA ČEH, 2. B

UTRINKI IZ PTUJSKIH TERM

1. RAZRED

JURE: Najbolj sta mi bila vseč vožnja po toboganu in drsenje na vodi.

BLAŽKA: Všeč so mi bile različne igre v malem bazenu in vožnja po toboganu.

DANNY: Užival sem, ko smo se »tunkali« in vozili po toboganu.

Razgibavanje v vodi

Različne igre

BILI SMO V PLAVALNEM TEČAJU

Oktober je bil vesel mesec. En teden smo hodili v plavalni tečaj. Zjutraj smo šli v šolo. Imeli smo dve uri pouka. Potem smo šli na malico in se najedli. Počakali smo avtobus. Ko je prišel, smo se odpeljali v ptujske toplice. Učitelji so nas razdelili v skupine. Začeli smo se razgibavati. Potem smo veliko plavali in se igrali. Meni je bil najbolj všeč tobogan.

Benjamin Klejnošek, 3. b

GABRIEL: Zelo lepo mi je bilo, ko smo drseli na vodi.

ANA: Zelo rada sem se peljala po toboganu.

BOR: Všeč mi je bila vožnja po toboganu.

3. RAZRED

TINA: Vesela sem bila, ker je bil učitelj prijazen.

DEJAN: Najbolj všeč mi je bilo, ko smo plavali z desko.

ANA: Všeč mi je bil tobogan, na katerem so bile morske deklice, ladjice ...

LUCIJA: Zelo vesela sem bila, da smo si lahko pogledali savno.

ADRIANA: Rada sem plavala z desko.

JAN: Všeč mi je bil zunanji del bazena.

MARIO: Rad sem se peljal po toboganu.

AMADEJA: Vesela sem bila, ko sem se prvič peljala po toboganu.

SPROŠČANJE NA IGRALIH

Anže Čeh 2.b

Špela Ljubec 2.b

Jure Čeh 1.b

Benjamin Klejnošek 3.b

Učenci 1. triade in učiteljice Suzana Klasič, Marija Kumer, Urška Kostanjevec in vzgojiteljica Saša Pavlič

DOBIL SEM PSA

Že dolgo časa sem si želel imeti psa. Izbral sem mu že ime Riki. Moral bi biti majhen, z dolgo dlako črne barve.

Nekega dne smo šli na obisk k stricu. Tam so imeli majhne psičke. Eden je bil prav takšen, kot sem si ga želel. Nепrestano je hodil samo za menoj in me vlekel za hlače. Najrajši bi ga takoj odnesel domov. Najprej mama in ati nista pustila. S sestrico Laro sva obljubila, da bova lepo skrbela za nje-ga in ga imela rada. Starša sta nama dovolila, da vzamemo psa. Komaj sem čakal, da pridemo domov. Doma sva mu z atijem naredila pasjo hišico in dala hrano.

Sedaj je naš Riki star dve leti. Še vedno se rad igra in je moj prijatelj. Zelo ga imam rad.

Mario Kramberger,
5. b

NAKIT IZ LIČJA

V torek, 21. 10. 2008, smo imeli prvi naravoslovni dan. Imeli smo tri delavnice. Najboljše je bilo plesti kito iz ličja. Gospa nam je povedala, da so nekoč iz ličja delali velike torbe, šolske torbe, copate, torbice za k maši in predpražnike, ki so bili na eni strani bolj grobi kot na drugi. Ko nam je to povedala, smo si vzeli mokro ličje, ga zgoraj zavili in zavezali z rafijo. Razdelili smo ga na tri enake dele. Začeli smo plesti, nastajala je kita. Zavezali smo si jo okrog roke, tako smo dobili zapestnico. Moja je bila zelo lepa.

Odločila sem se, da bom tudi doma poskusila narediti kaj zanimivega iz ličja. Naravoslovni dan je zelo hitro minil in spet smo se vrnili v šolske klopi. Želim si, da bi še večkrat imela tako zanimive dejavnosti.

Katarina Gomzi
literarno–novinarski krožek

PRIHAJA ZIMA

Prihaja mrzla zima,
poslavlja se jesen.
Vsi se veselimo
in snežaka gradimo.

Njegov klobuk je lonec,
korenček velik nos,
pri nogah pa je vedno bos.

Otroci se veselijo,
ker od Božička darila dobijo.
Bonbončki, čokolada,
to poslastica je prava.

Zunaj pa je mraz
in nam je dolgčas.
Kapa, šal in rokavice,
da zunaj nas ne zebe v lice.

Eva Fekonja, Špela Pučko,
Anamari Tancoš
literarno–novinarski krožek

ROGATEC – MUZEJ NA PROSTEM V ROGATCU

Imeli smo naravoslovni dan. Obiskali smo muzej na prostem. Ko smo prispeli v Rogatec, nas je pozdravila gospodična Nataša. Najprej smo si ogledali izdelke iz ličja, nato pa smo si še sami naredili zapestnico

iz ličja. Potem smo šli v Šmitovo hišo, kjer smo pekli kruh. Vsak je dobil malo moke in testo. Oblikovali smo različne izdelke in nato je gospa dala kruh v krušno peč. Zatem smo se naučili hoditi s hoduljami. Vsak je dobil hodulje in nekateri smo naredili prve korake z njimi. Nazadnje smo obiskali trgovino z mešanim blagom. Ogledali smo si jo in si tudi kaj kupili. Ob koncu smo si ogledali vodnjak in kovačnico ter gospodarsko poslopje. Gospodinja je prinesla še naš kruh, ki je bil zelo dober.

Dan je minil zelo lepo in prijetno.

Nataša Brenholc
Literarno – novinarski krožek

KULTURNI DAN

Prvi kulturni dan smo imeli v petek, 26. 9. 2008. Ob 8. uri smo se odpeljali z avtobusom v Ljubljano. Ko smo prišli v mesto, smo se odpravili v Slovenski šolski muzej. Vodička nam je razkazala ves muzej. Prišel je čas, ko smo imeli uro računstva. Preobleči smo se morali v stare obleke. Posedli smo v klopi, na eni strani dekleta, na drugi pa fantje. Prišla je huda učiteljica.

Ker se je en učenec smejal, ga je poslala v kot klečat na koruzo. Morali smo jo klicati gospodična učiteljica. Ker sem se tudi sama zmotila, sem morala v kot na koruzo. Po prestani kazni me je vprašala, ali me je kaj bolelo.

Odgovorila sem ji, da me ni. Rekla mi je, da me seveda ne more boleti, ker imam debele hlače. Odšla sem v klop. Nadaljevali smo z računanjem. Ko je bilo konec ure, je učiteljica odšla. Iz učilnice smo prišli zelo nasmejani, saj nam je bilo po eni strani smešno.

Po ogledu muzeja smo odšli na sprehod po Ljubljani. Ustavili smo se na Prešernovem trgu. Ogledali smo si spomenik Franceta Prešerna in odšli do restavracije McDonald's. Tam smo se najedli in napili. S polnimi želodčki smo odšli domov. Na poti se je avtobusu predrla guma. Morali smo počakati na drugi avtobus. Domov smo prišli polni dogodivščin. Vsi smo bili zelo zadovoljni.

Julija Horvat,
6. b

JANEZEK

sodobna pravljica

Nekoč je živel deček po imenu Janezek. Bil je železen. Ko se je deček zlagal, mu je zrasel nos. Ko pa je povedal resnico, mu je zrastle roka za toliko, da je na koncu imel roko dolgo dva metra in 50 centimetrov. Ko je bil Janezek star 6 let, je moral v šolo. Seveda se je upiral, ker je mislil, da v šoli ne bo imel prijateljev. Prvi dan je našel pet prijateljev.

Prvi trije so bili palčki, četrta in peta sta bili Zlatolaska in Rdeča kapica. Drugi dan so ga Pepelka, Trnuljčica in Sneguljčica zbadale z nosorogom. "Hej, nosorog, prideš malo sem?" Zato je deček odhitel domov. Na poti domov sta ga ustavila lačni volk in mali princ. Dejala sta mu: "Janezek, imava napoj, ki te lahko spremeni v normalnega dečka, ampak le pod enim pogojem. Obljubi, da ne boš več lagal." Deček je obljubil. Volk in princ sta še dodala, da bo urok deloval šele čez tri tedne. Ko je Janezek to povedal petim prijateljem, so se mu začeli smejati. Ampak urok je res deloval. Zato se je izkazalo, da sta bila princ in volk dobrega srca, pet prijateljev, Pepelka, Trnuljčica in Sneguljčica pa so bili hudobni.

Urška Rižnar,
6.b

PRINCESKA ZOFI

sodobna pravljica

V nekem stolpu sredi gozda je živel princeska Zofi. Zofi je imela laboratorij, v katerem je delala sokove in sirupe. Nekega dne so njen stolp napadle podgane, ki so govorile. Dejale so ji, da mora oditi, ker bodo sedaj one živele v stolpu. Zofi ni hotela oditi, zato so jo zaprle v najvišjo sobo v stolpu. V sobi je bilo samo eno majhno okno, da je dobila nekaj svetlobe. Ampak takoj drugi dan, ko je prepevala in plesala HIP-HOP, je zaslišala hrup. Pod oknom je stal fant z limuzino. Zakričala je, da so jo podgane ugrabile. Fant

je iz limuzine vzel lestev, jo prislonil k oknu, da je Zofi skozi okno prišla ven. Nato sta s fantom sedla v limuzino, jedla tortice, pila sok, se v avtu poročila in odšla živeti na otok. Tam ju podgane niso našle in sta srečno živela do konca svojih dni.

Eva Fekonja,
6. b

Muzej na prostem

V torek, 21. 10. 2008, smo imeli prvi naravoslovni dan. Ogledali smo si Muzej na prostem v Rogatcu. Z avtobusom smo se ob pol enajsti uri odpeljali proti Rogatcu. Vozili smo se približno eno uro. Ko smo prispeli v muzej, smo si najprej v Šmitovi hiši oblikovali vsak svoj kruhek, ki se imenuje žulika. Nato smo si izdelali zapestnice, ki so bile iz ličja. Ličje smo najprej namočili v vodo, da je bilo mokro, potem smo ga razdelili na dva dela in spletli kito. Tako je bila zapestnica izdelana. Po izdelavi zapestnic smo si ogledali preostali muzej. K muzeju so spadali kovačnica, hlev, hiša, klet in studenec. Nato smo odšli v trgovino, kjer smo si lahko kupili spominek. Trgovina je bila takšna, kot je bila v starih časih. Končno je prišel zelo pričakovani del: hoja s hoduljami. Imeli smo pol ure časa, da smo se naučili hoditi, nato smo se odpravili proti domu. Po poti domov smo v avtobusu gledali Garfilda dve.

Izlet se mi je zdel zanimiv in sklenila sem, da bom muzej še obiskala.

Špela Pučko
6.b

SNEŽAK

Ko snežinke padajo z neba, otroci hitijo, da jih ulovijo. Čez nekaj dni snežaka naredijo in se ob njem veselijo.

Snežko snežak pravi je junak, na sankah v dolino odhiti in se v smreko zaleti.

Ker ga močno glava zaboli, k zdravniku odhiti in zdravilo tam dobi ter prepoved sankanja v dolino, zato ostane kar na hribu.

Anamari, Julija, Nika, Urška,
6. b

SLOVENSKI ŠOLSKI MUZEJ

V petek, 26. 9. 2008, smo se ob 8. uri odpeljali z avtobusom v Ljubljano z namenom, da si ogledamo Slovenski šolski muzej. Bili smo že nestrpni, saj nas je zanimalo, kaj vse bomo počeli. Ko smo prišli v muzej, sta nas pričakali dve vodički, zato smo se razdelili v dve skupini. Vodička Cilka nas je popeljala po muzeju. Videli smo stare predmete, ki so jih nekdanje uporabljali šolarji. Bilo je zelo zanimivo, tudi film o preteklosti šole smo si ogledali. Na koncu nas je še čakala učna ura računstva. Ta ura je prikazala pouk, kot je bil pred sto leti. Učiteljica je bila precej stroga, nekateri so se zmotili in ji rekli gospa namesto gospodična, zato so dobili kazen. Morali so klečati na koruzi in gledati v kot. To seveda ni bilo prijetno, bilo pa je zanimivo. Ko smo si ogledali ves muzej, smo si šli pogledat znamenitosti po Ljubljani. Ogledali smo si Tromostovje, ozrli smo se na hrib in videli grad, ogledali smo si spomenik Franceta Prešerna. Skratka, bilo je zelo zanimivo. Ko smo bili že zelo lačni, smo odšli v McDonald's. S polnimi trebuhmi smo se veselo odpeljali proti domu.

Ta dan mi je ostal v spominu, saj je nepozaben.

Nika Rojko
6. b

DRAGI BRATJE IN SESTRE!

Advent nas je uglasil na božično oznanilo o učlovečenju Boga samega. Najprej nas doseže polnočno oznanilo zgodovinskega rojstva Jezusa Kristusa v Betlehemu: »In rodila je sina, prvorojenca, ga povila in položila v jaslje, ker v prenočišču zanju ni bilo prostora« (Lk 2,7). Ob zori zaslišimo sporočilo o rojstvu Boga v dušah pastirjev: »In pastirji so se vrnili in slavili Boga za vse, kar so slišali in videli, tako, kakor jim je bilo povedano« (Lk 2,20). Dnevno božično sporočilo pa oznanja večno rojstvo Sina iz Očeta: V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Beseda je bila Bog« (Jn 1,1). Trije različni evangeljski odlomki pri treh božičnih svetih mašah se zlivajo v eno celovito božično blagovest, ki blagohotno odmeva v zgodovino že dva tisoč let. V Jezusu se je učlovečila večna Očetova Beseda zato, da bi v človeškem srcu nastal prostor za oseben odnos z Bogom, ki s svojo

ljubeznijo osvobaja človeka sužnosti grehu in zapisanosti večni smrti.

Ta resničnost božične skrivnosti naj se po nas vseh razširja v letu, ki je pred nami, da bo Jezus, Očetova Beseda znova in znova razsvetljeval temine leta, ki je pred nami. Naj se na poseben način uteleša v vaših družinah, prežene iz njih strah in vliva veselje do življenja! Naj njen vpliv iz vaših src seže na vsa področja cerkvene in javnega življenja ter skupnega snovanja!

Dragi bratje in sestre! Naj trojno oznanilo rojstva iste Besede, Jezusa iz Očeta, v Betlehemu iz Device Marije in v dušah ljudi postane tudi letos resničnost naših duš, ki naj nas napolnjuje s svojim blagoslovom, da ga bomo mogli razlivati na druge! V letu Gospodovem 2009 postanite »živa beseda« živega Boga za vse okoli sebe!

Želim vam blagoslovljene praznike in leto, ki je pred nami!

Janez Vagner, župnik

Svete maše bodo med prazniki:

Božič, Gospodovo rojstvo, polnočnica ob 24h ter ob 7h in 10h;

Sveti Štefan, prvi mučenec, sveti maši ob 7h in 10h, pri obeh svetih mašah bo blagoslov vode;

Sveti Janez, apostol in evangelist, sveta maša ob 7h, pri sveti maši bo blagoslov vina;

Nedelja svete družine ter god nedolžnih otrok, sveti maši ob 7h in 10h, med sveto mašo bo blagoslov otrok;

Na staro leto bo sveta maša ob 7h, Bogu se bomo zahvalili z zahvalno pesmijo;

Novo leto, Marija, Božja Mati, svetovni dan miru, sveti maši ob 7h in 10h.

Lepo vabljeni!

PRISPEVKI OBČANOV

POZNE TRGATVE V VINOGRADIH

Letos je bilo vreme zelo spremenljivo in nepredvidljivo za vinograde in vinogradnike.

Kljub temu se je nekaj naših vinogradnikov odločilo, da bodo grozdje namenili za vrhunska predikatna vina pozne trgatve, kot so pozne trgatve, izbor, jagodni izbor, suhi jagodni izbor in ledeno vino. Kakšna bo trgatve, je odvisno od narave ter poguma in cilja vinogradnika, prav tako od dosežene kvalitete grozdja. Tako so storili na kmetiji Janeza in Simona Druzoviča, na kmetiji Marjana in Mojce Druzovič ter v vinogradništvu Edija Kupčiča. Pri Ediju Kupčiču so že potrga-

li del dišečega traminca in dosegli kvalitetno stopnjo izbora (glej fotografijo trgatve).

Lani je omenjenim trem vinogradnikom uspelo doseči sledeče vrhunske trgatve: po eno pozno trgatve in izbor ter dvakrat jagodni izbor, Marjanu in Mojci pa enkrat celo ledeno vino.

Tako se vinogradniško območje naše občine Sveti Andraž uvršča med kraje, kjer se lahko pridelajo vina vrhunske kvalitete, česar v preteklosti ni bilo ali pa bilo takega vina zelo malo. Verjetno smo s svojimi vini že pred sosednimi občinami, zadnji dve leti pa zagotovo. V preteklih petih

letih smo imeli 16 vrhunskih vin (glejte Vodnik). Želja je, da se še več vinogradnikov odloči za pridelavo takih vin. Ne bo vam žal.

Naša razstava VINO, sadje je tudi letos tako kot pred tremi leti prikazala taka vina. Tokrat smo to povezali s prikazom vin, ki so dobila priznanja na finalnem grajskem tekmovanju na Ptuj.

Bližajo se prazniki in bo več časa za pokušnje. Pri tem pa je dobro vedeti:

Splošno o vinogradništvu in vinu

Slovenija je zelo raznolika vinogradniška dežela in tudi kot država. Za našo deželo

Štajersko, še zlasti za osrednje Slovenske gorice, je značilna pokrajina z majhnimi mikroklimatskimi parcelami, kar je povezano z gričevnatim svetom, obrnjenim na vse štiri strani neba. Največ vinogradov je na nadmorski višini 290-320 m. Zemlja je največkrat ilovnata, ponekod na laporni, gramozni ali peščeni osnovi. Take razmere so temelj za pridelavo množice vrhunskih vin v manjših količinah. To so enkratna, neponovljiva vrhunska kvalitetna vina. Ne vem, ali je še kje dežela s toliko vrhunskimi unikatnimi vini.

Pred pokušnjo - degustacija

Vino je kralj pijač. Je veličastno zdravilo in odličen antioksidant. V zmernih količinah je spodbujevalec sprostitve, vznesenosti ugodja, sreče in daljša življenje. Vino v moškem obnovi moči in krepi starostnike. Ženske pa ob vinu postanejo bolj dopadljive, všečne in privlačne. To so poznali že Salomon in egiptovska vladarica Kleopatra ter njena ljubimca rimska vojskovodja in vladarja Cesar in Av-

PROSLAVI 10. OBČINSKEGA PRAZNIKA OB ROB

Razveselili smo se ličnega vabila na letošnjo jubilejno proslavo naše občine in se v soboto, 29. novembra, napotili v našo novo telovadnico.

Zbralo se je veliko ljudi in proslava se je kar točno začela. Program je začel ženski pevski zbor kulturno-umetniškega društva (KUD) z zares umetniško zapetimi pesmi. Žalostno je le, da se za sodelovanje v zboru ne odloči več pevk. Teh namreč v občini ne manjka. Morda jih naše občinstvo ne spodbuja, saj so aplavzi ob koncu pesmi formalni in

gustus, prav tako zdravniki v stari Grčiji in Rimu. Ne pokusiti takih vin pomeni biti v življenju prikrajšan za vrhunski občutek najboljšega ugodja, kar ga zmorejo človeške zaznave. Zato pojdimo pokušat taka vina v degustacijske prostore ali pri pridelovalcih, ki imajo dokazila o vrhunski kvaliteti vina, ali ob kakršnemkoli praznovanju.

Duševna priprava pred degustacijo

Medtem ko sommelier ali gostitelj pripravlja vino in kozarce, ga opazujmo in se poglobimo v medsebojni tišini v pričakovanju nečesa novega in lepega.

Naše pričakovanje naj bo: Odprimo svojo dušo in srce. Pripravimo svojo notranjost, da sprejme lepoto vseh lepot. Da sprejmemo božansko pijačo boga sonca, ki je ujeta v tem vinu, v njegovi barvi, okusu, aromi, vonju in harmoničnosti. Sprejmimo veliki čudež narave, ki ga z vinom ponujajo naša zemlja, naš vinograd, naša lega ter duša vinogradnika ter kletarja.

zelo medli, kakršnih si odlične pevke po vsem trudu na vajah pač ne zaslužijo. Zbor je na tokratni proslavi poleg mlade pevke in harmonikarja tudi edini branil čast imena kulturno-umetniški. Čigava so bila besedila, ki so jih izvajali mladi člani KUD? Izvedli so jih odlično, sproščeno. A kakšna je bila njihova vrednost? Vsak opolzke gib in vsaka taka beseda še ni humor in ljudi samo poneumlja. Vsak, ki seka mimo, še ni tesar in vsak, ki je pismen, še ni pisatelj ali celo dramatik.

Seveda se razveselimo tudi nastopa najmlajših prav na vsaki prireditvi, ker so pač tako prisrčni. Tudi tokrat so

Zelo boste zadovoljni, če vino v ustih malo »poučkate« levo in desno. Tako boste zaznali nekaj več. Če tega ne najdete, naj vam pomagajo poznavalci vin. Pijte spoštljivo, počasi, v majhnih požirkih in zmerno. Gorje in trpljenje pa tistemu, ki pije preveč, na hitro, na jezo, ob nepravem času, v preveliki žeji, in zasvojencu. Za take ljudi je vino strup, ki povzroča veliko gorja in načelnja zdravje.

Na zdravje, novo leto 2009!

Edi Kupčič

Pozna trgatav 2008 Dišečega traminca pri Kupčič Ediju. Dosežena stopnja vrhunske trgatve je izbor s 111 ekseljevih stopinj.

nastopili s svojimi medvedki. Žal so imeli mnogo previsoko intonacijo, zato smo lahko poslušali le sopran vzgojiteljice. V notnem zapisu je zagotovo tem otrokom primerna tonaliteta. Mnogo hujše tone in gibe pa so malčki izbrali po svojem nastopu, ne prvič. Motili so vso prireditvev. Malčki pač ne spadajo na take in tako dolge prireditve. Ali jih ne bi mogli odpeljati v njihovo igralnico, ker jih starši ne morejo krotiti?

Le kaj si o nas mislijo povabljeni gostje, ker nimamo nobene »ordnunge«, kot je dejal Trubar.

Vida Toš

ZDRAVJE

KRVODAJALSTVO V OBČINI SV. ANDRAŽ

Krvodajalstvo ostaja v Sloveniji najbolj razširjena solidarnostna akcija državljanov. Letno daruje kri več kot 97.000 ljudi, kar pomeni več kot 42.000 litrov krvi za zdravstvene namene.

Leta 1945 je bil v ta namen v Ljubljani ustanovljen prvi transfuzijski oddelek v okviru centralne vojne bolnišnice. 4. junij 1953 štejemo za dan začetka transfuzijske službe, kar pomeni prvi odvzem in konzerviranje prvih doz krvi. Leta 1953 je bilo uvedeno

brezplačno, prostovoljno in anonimno krvodajalstvo, kar pomeni, da Rdeči križ Slovenije organizirano krvodajalstvo izvaja že 55 let.

Kljub temu da v občini Sv. Andraž ni enote Rdečega križa, sem letos dvakrat organizirala krvodajalsko akcijo. Udeležba je bila zadovoljiva in v prihodnje pričakujem še več udeležencev v tej humanitarni dejavnosti.

Zato že zdaj pozivam in vabim vse zdrave občane in občanke na krvodajalsko akcijo prihodnje leto v predvidenih terminih, v februarju - ob svečnici in septembra.

Verjemite, trenutek je dovolj, da se zgodi katastrofa. Zato pomagajte preprečiti čimveč katastrof in zapisati marsikateri nesrečni zgodbi srečen konec.

Angela Forštnerič

HOLESTEROL

Holesterol je vosku podobna snov, ki je ključna sestavina živalske celice. Iz holesterola nastanejo številne druge snovi, nujne za življenje, med drugim tudi nekateri hormoni. Z razgradnjo holesterola nastajajo v jetrih žolčne kisline, ki se izločajo v prebavni trakt in so nujno potrebne pri prebavi maščob v hrani. Večina holesterola nastane v jetrih, kar nekaj pa ga telo dobi s hrano. Holesterol je v vodi netopen. Po telesu se prenaša s krvjo v obliki lipoproteinov, v katerih so poleg njega še trigliceridi, posebne beljakovine (apoproteini) in fosfolipidi.

Ločimo:

- "škodljive" lipoproteine (lipoproteini z majhno gostoto - LDL, lipoproteini z zelo majhno gostoto - VLDL, ostanki VLDL), ki omogočajo kopičenje holesterola v žilni steni, in
- "koristne" lipoproteine (lipoproteini z veliko gostoto - HDL), ki holesterol iz žilnih sten odstranjujejo.

Naš cilj je, da bi bilo škodljivih lipidov v krvi čim manj, hole-

sterola HDL pa čim več.

Kadar je v krvi preveč holesterola (hiperholesterolemija), se začne kopičiti v žilni steni. Hiperholesterolemija je eden od najbolj ogrožajočih dejavnikov za hiter nastanek ateroskleroze. Vzroki za povečano vsebnost holesterola v krvi so lahko prevelik vnos s hrano, razne bolezni (npr. sladkorna bolezen, bolezni ščitnice), nekatera zdravila. Posebno huda je hiperholesterolemija, ki je posledica genske okvare. Pri tej lahko zaradi srčnega infarkta umrejo že otroci. Vsebnost holesterola v telesu je skrbno nadzirana. Njegovo nastajanje in odstranjevanje iz telesa je pri zdravih ljudeh uravnano tako, da se ne kopiči. Pri določenih prirojelih okvarah (dislipidemijah) pa nastanejo motnje v njegovem nastajanju ali odstranjevanju in takrat lahko v krvi zaznamo prevelike količine holesterola.

Ateroskleroza je počasi napredujoč proces kopičenja holesterola iz krvi v stenah žil odvodnic (arterij), ki povzroči, da se žilna svetlina zoži ali celo zama-

ši. Prve aterosklerotične spremembe se začno v otroštvu in z leti postopoma napredujejo. V žilni steni se poleg holesterola kopičijo tudi razne celice iz krvnega obtoka in iz globljih slojev žilne stene. Aterosklerotična sprememba tako postopoma raste in nastane aterosklerotični plak. Med drugimi celicami najdemo v tako spremenjeni žilni steni tudi vnetne celice, ki sproščajo snovi, ki tope vezivo v žilni steni. Tako lahko nastane razpoka aterosklerotičnega plaka in na takem mestu v žilni steni strdek, ki lahko delno ali popolnoma zamaši žilo. Ateroskleroza se lahko razvije kjerkoli v telesu, najbolj pogosta pa je v koronarnih žilah srca, kjer lahko povzroči srčni infarkt, v arterijah osrednjega živčnega sistema, kjer lahko povzroči možgansko kap, in v arterijah nog, kjer lahko povzroči odmrtje (gangreno) dela ali celo cele noge.

Ateroskleroza je zelo razširjena in neposredno ali posredno povzroči skoraj polovico smrti v Sloveniji. Ker ateroskleroza povzroča tudi možgansko kap

in odmrtje nog, je eden od pomembnejših vzrokov za invalidnost, zlasti pri starejših. Na hitro napredovanje ateroskleroze vpliva več nevarnih dejavnikov. Na nekatere (spol, starost, družinska obremenjenost) ne moremo vplivati, druge (visok krvni tlak, sladkorna bolezen, kajenje, telesna nedejavnost, debelost ...) pa lahko z ustreznim načinom življenja ali z zdravili uravnamo. Nekateri lipoproteini, zlasti tisti, v katerih je veliko holesterola, močno pospešijo aterosklerotične spremembe. Holesterol velja za enega najnevarnejših dejavnikov, ki vplivajo na hitro napredovanje ateroskleroze. Več ko ima posameznik dejavnikov tveganja, večja je nevarnost ateroskleroznih zapletov

pri njem. Nujno je, da čimveč dejavnikov tveganja odstranimo ali vsaj zmanjšamo njihovo izrazitost (uravnamo krvni tlak, sladkor v krvi, maščobe ...).

Če hočemo dejavnike odstraniti, jih moramo poznati! Vrednost holesterola lahko zmanjšamo z ustrežno prehrano, ki mora vsebovati čim manj nasičenih maščobnih kislin (te so v maslu, slanini, masti ...) in soli ter čimveč zelenjave, sadja in v vodi topnih vlaknin. Taka hrana zmanjšuje vsebnost maščob v krvi in s tem ščiti žile. Jesti bi morali vsaj štirikrat na dan. Zajtrk je eden od pomembnejših obrokov in ga nikakor ne smete izpustiti. Zadnji obrok hrane pojejte najmanj dve uri pred spanjem. Izogibajte se prigriz-

kov. Redna telesna dejavnost je zelo pomembna za vzdrževanje telesne teže, zmanjšanje škodljivega holesterola LDL in povečanje koristnega holesterola HDL.

Poskušajte biti telesno dejavni vsaj 30 minut pet dni v tednu. Koristna je že zmerna telesna dejavnost, npr. namesto da se peljete v prvo nadstropje z dvigalom, pojdite peš. Hoja, plavanje in kolesarjenje so za vzdrževanje telesne zmogljivosti najkoristnejši. Danes imamo na razpolago tudi zelo učinkovita zdravila za zmanjševanje holesterola in maščob v krvi.

Aleksandra Zorec

LOČUJMO ODPADKE - ODGOVORNO RAVNANJE JE LOČEVANJE !

Namen navodil, »**LOČUJMO ODPADKE – ODGOVORNO RAVNANJE JE LOČEVANJE**«, je seznaniti občane, kako pravilno ravnati z odpadki. Urejeno in čisto okolje je ogledalo vsake občine in njenih prebivalcev.

V kakšnem okolju bomo živeli, je odvisno od nas samih. Potrebno bo veliko skupnega truda in dobre volje, da bomo živeli v bolj prijaznem in zdravem okolju, zato naj to navodilo služi vsakemu posamezniku kot pomoč k pravilnemu in odgovornemu ravnanju z odpadki.

Vrste namenskih posod

SKORAJ VSAK ODPADEK LAHKO POSTANE V DRUGAČNI OBLIKI SPET UPORABEN.

LOKACIJE ZBIRALNIC LOČENIH FRAKCIJ NA OBMOČJU OBČINE SVETI ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH

Ločene frakcije lahko odložimo na kateri koli lokaciji zbiralnic:

Vitomarci 4 a - pri kmetijski zadrugi	Hvaletinci 18
Vitomarci 48 - pri gasilskem domu	Rjavci 18
Vitomarci 42 b - pri osnovni šoli	Gibina
Vitomarci 22	Novinci 57
Vitomarci - pri lovskem domu	Novinci 12 - pri avtobusnem postajališču v Košarjaku

Skupna občinska uprava Ptuj

POVEDALI SO NAM

DOBITNIK GRBA OBČINE SVETI ANDRAŽ

ALBIN DRUZOVIČ, rojen 6. 10. 1956, stanujoč v Drbetincih 47.

Šestega oktobra 1956 se je rodil Albin Druzovič. Tedaj še nihče ni vedel, da bo ravno ta fant po letih s svojimi idejami in pobudami odločilno pripomogel k pridobivanju in realizaciji ustreznih pogojev in lobiranju za naš kraj pri ustanavljanju samostojne občine.

Albin Druzovič se je kot predsednik takratne krajevne skupnosti trudil na državnem in lokalnem nivoju, da smo v letu 1998 dobili samostojno občino.

Niti ob podelitvi priznanja na osrednji slovesnosti ob 10. prazniku občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah 29. novembra 2008 ni pozabil omeniti opore svoje takratne ekipe, sodelavcev, ki so prav tako zaslužni za to, da smo dobili status enakopravnih, enakih, torej samostojno občino in s tem svoje poslovanje.

Grb občine Sveti Andraž mu pomeni zadovoljstvo, priznanje za opravljeno delo in dosežke. V tistih časih ni bilo z rožicami poslano. Za tem stoji tisoč in ena zgodba. Samostojna občina je zahtevala določene zakonske

pogoje, ki pa jih mi nismo izpolnjevali. Treba je bilo prepričati ljudi, da je samostojna občina za nas življenjskega pomena. Z njo gre razvoj naprej, v nasprotnem primeru bi življenje v našem kraju počasi ugašalo. Nismo izpolnjevali pogojev o zdravstvu, bančništvu, številu prebivalcev. Veliko prepričevanj je bilo potrebnih. Vključenih je bilo mnogo ljudi. Najprej je bilo treba izglasovati sklep o razdružitvi občine Destrnik-Trnovska vas. To je Albinu Druzoviču, njegovi ekipi in zunanjim sodelavcem tudi uspelo doseči. Kakor v tistih časih je Albin Druzovič še zmeraj v glavnem odboru Slovenske ljudske stranke, med drugim je predsednik področne zadruga, ki je brez dvoma zelo uspešna. Za dušo in telo se Albin v prostem času rad posveti športu.

Kot član nogometne ekipe Veterani neizmerno uživa, ob tem pa pozabi na vse morebitne tegobe.

Veliko zaslug ima tudi za promoviranje naše občine v turistične namene in za njeno prepoznavnost v domovini. Ukvarjati se s turizmom v današnjih časih ni tako preprosto, kot se sliši. V sebi moraš čutiti, da imaš veselje do dela z ljudmi, da jih rad sprejemaš in se z njimi družiš. Tega občutka Albinu ne manjka

in tudi sama sem bila ob prejšnjem in zdajšnjem obisku toplotno sprejeta.

V življenju se učimo na izkušnjah. Skozi pestro življenje si je Albin Druzovič pridobil mnogo izkušenj, med najpomembnejšimi je zastopanje skupnosti, kar mu je vzelo dosti časa in energije, prineslo pa vsekakor pozitivne izkušnje.

SPOROČILO ALBINA DRUZOVIČA BRALCEM NOVIC V življenju se učimo, učimo in učimo. Bodite zmeraj to, kar ste. Odprti in človeški, pa četudi na vodilnem položaju. To je veličina človeka. Veliko sodelujte, izražajte svoje mnenje, pišite članke za Novice, predvsem pa vam želim lepe in mirne prihajajoče praznike.

Z Albinom Druzovičem se je pogovarjala Marija Ribič.

FRANČIŠKA DANKO DOBITNICA PLAKETE OBČINE SVETI ANDRAŽ

Za dobitnico plakete občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah sta jo predlagala dva predlagatelja, Društvo gospodinj Vitomarci in Društvo upokojencev Vitomarci zaradi večletnega aktivnega delovanja v teh dveh društvih.

Frančiška Danko, po rodu iz Novincev, je po osnovni šoli ostala doma. Pomagala je materi, na kmetiji dela vse, tudi na polju, s traktorjem.... Frančiška se spomni, kako je štiri leta v Vitomarce vozila mleko in po poti pobirala vaške otroke. V začetku jih je bilo le par, kasneje so se navadili in jo čakali zjutraj in zvečer ter se prerivali, kdo bo sedel na posodah, prijetno toplih od sveže namolzenega mleka.

Kuhati se je naučila od drugih gospodinj v vasi, iz knjig in časopisov zbira recepte. Še danes najraje peče pogače in kruh. Pred 48 leti se je poročila s Kondradom Dankom. Leta 1985 se je pridružila upokojencem in jim pomagala v kuhinji ob pogostitvah v društvu, občnih zborih.

Danes v društvu upokojencev organizira izlete, ekskurzije, za katere pravi, da ideje zanje dobi od šoferja, udeležencev in tako ustreže njihovim željam. Vsako leto imajo tradicionalne izlete, npr. na Svete goro, Brezje ..., dodajo pa tudi kakšno zanimivost ob poti in si jo ogledajo. Gospa Frančiška tudi piše govore ob pogrebnih slovesnostih. Za dober govor je potrebno veliko razmišljanja in informacij, predvsem pa moraš poznati človeka, o katerem govoriš, le tako so govori iskreni in se medsebojno razlikujejo.

Frančiška Danko sodeluje v projektu Starejši za starejše, kjer so med starejšimi od 75 let opravili anketo o tem, kako živijo v domačem kraju, ali potrebujejo

pomoč in kakšne so njihove želje na stara leta.

Najbolj ji je ostal v spominu dogodek ob ustanovitvi društva upokojencev leta 1979, ko so kupili prapor in žebličke. Doživeto pove, da so bili ob tem dogodku zelo ponosni in navdušeni, saj so končno imeli svoje društvo. Prej so bili priključeni k Juršincem. V muzeju v prostorih društva upokojencev je na ogled veliko slik iz teh časov, mnoge je tudi sama prispevala in jih še vedno prispeva.

Spominja se dobrih 30 let nazaj, ko je postala prva predsednica aktiva kmečkih žena, kot se je takrat imenovalo društvo gospodinj in ko so v težkih razmerah ustanovile društvo kmečkih žena, niso imele prostora za delo ne za srečanja. Imele so le en avto, s katerim so se vozile od hiše do hiše in pobirale prostovoljne prispevke. Pekle so v domači krušni peči enkrat pri eni članici, drugič pri drugi. Peciva, kot ga gospodinjje pečejo danes, takrat niso poznali, peklo so predvsem gibanice, krapce, kruh in torte. Sodelovale so na veselicah ali ob pogostitvah. Bilo jih je 10 do 15 članic. Toda vztrajale so in stvari so se iz leta v leto izboljšale.

Veseli jo, da se društvu pridružujejo tudi mlajše članice, ki nadaljujejo tradicijo in uvajajo razne novosti, kot sta pohod ob polni luni in vadba aerobike. Danes šteje društvo gospodinj okrog 80 članic, a pravi, da bi jih lahko bilo še več.

Sočlanice so Frančiško Danko predlagale za dobitnico plakete, ker so ponosne nanjo in ker od vsega začetka aktivno sodeluje v društvu, predvsem pri pripravi in izvedbi različnih družabnih srečanj, tečajev in ekskurzij, ter se ob vsaki priložnosti vključi v društvene dejavnosti. Zelo so ponosne, da jo imajo v svojih vrstah, in si želijo, da bi bila še dolgo tako aktivna. Ob vprašanju o dogodku, ki ji je

najbolj ostal v spominu, Frančiška pove, da je takšnih bilo več, in doživeto opiše parado, ki so jo pripravili ob odprtju ceste skozi središče občine, kjer so prikazali stare običaje, med drugim celotno opremo za tkanje.

Najbolj pa, pravi, se ji je vtisnil v spomin datum 1. 10. 1980, ko je v Slavšino pripeljal prvi avtobus. To je bil izjemen dogodek, ki so ga vaščani sprejeli z neverjetnim navdušenjem, saj so končno imeli boljši dostop do vasi.

Tudi mi smo imeli priložnost spoznati, da je Frančiška izjemna oseba z bogatimi življenjskimi izkušnjami in ji želimo še veliko nadaljnjih uspehov tako v društvih, kot zasebno.

Z Frančiško Danko sta se pogovarjali Aleksandra Zorec in Darja Vudler.

ZAHVALA FRANČIŠKE DANKO DRUŠTVU GOSPODINJ

V veliko veselje mi je priznanje, ki mi ga je podelilo društvo gospodinj.

Drage članice, ob bližajočih se praznikih vam želim veliko družinskega zadovoljstva, v novem letu pa veliko sreče in uspehov. Novo leto je neznanec, prav lepo ga je spoznati, mu zaupati in nekaj lepega mu dati.

Frančiška Danko

ALOJZ FEKONJA DOBITNIK OBČINSKE PLAKETE

Na predlog vinogradniško-sad-jarskega društva je bil med letošnjimi dobitniki občinske plakete tudi Alojz Fekonja iz Vitomarcev.

Rodil se je leta 1940 v kmečki družini očetu Alojzu in materi Mariji v Vitomarcih 8.

Poročil se je z Elizabeto Šprinzer in si z njo ustvaril družino, v kateri so se jima rodili hči Slavica ter sinova Simon in Viktor.

Zaposlen je bil najprej pri zasebnem zidarskem mojstru Francu Klevžetu, nato pri podjetjih Zvezda in Gradbeni finalist, kjer je delal industrijske tlake in pode, ter do upokojitve pri podjetju Agis. Žena Elizabeta je v tem času gospodinjila ter skrbelo za otroke in kmetije.

Poleg službe in kmetije je bil Alojz Fekonja ves čas aktiven v nekdanji krajevni skupnosti. Sodeloval je pri začetkih gradnje električnega omrežja, zavzemal se je za razvoj telefonije in mo-

dernizacijo cest.

Največje veselje pa ima ves čas z vinogradom. Vinogradnik je postal že leta 1975, ko je od očeta prevzel vinograd ter ga že dve leti pozneje obnovil in zasadil nove trte. Obdeloval je 2700 trt, sedaj jih ima 1600, ostalo obdeluje sin, saj je Alojz tudi oba svoja sinova navdušil nad vinogradništvom. Večino dela v vinogradu opravi sam, pri težjih opravilih mu pomagajo domači. Najlepše delo v vinogradu se mu zdi rez vinske trte. Sicer pa se je od njegovih začetkov do danes v vinogradništvu in kletarjenju veliko spremenilo, predvsem je veliko manj ročnega dela.

Poleg obilice dela v vinogradu in kleti je Alojz Fekonja aktiven tudi na drugih področjih.

Ob ustanovitvi vinogradniško-sad-jarskega društva pred osmimi leti se je aktivno vključil v delo. Od vsega začetka je blagajnik društva, udeležuje se vseh prireditev, aktivno sodeluje na posvetih, sejnih, razstavah, ocenjevanjih in ekskurzijah.

V društvu upokoјencev opravlja prostovoljno delo v projektu za

boljše življenje starostnikov, je pa tudi aktiven član upravnega in nadzornega odbora.

Prejeta plaketa mu pomeni predvsem priznanje za minulo delo ter je hkrati spodbuda za nadaljnje delo.

Kljub številnim obveznostim Alojz vedno najde čas za izlete in ekskurzije, saj zelo rad potuje. Vedno je dobre volje in v šali pove marsikatero življenjsko resnico.

Naj bo tako tudi v prihodnje.

Po predlogu vinogradniško sad-jarskega društva povzela Ivanka Čeh

DOBITNIK ZLATE PETICE V LETU 2008

ROK LORENČIČ, ROJEN 1. 4. 1993, STANUJOČ V DRBETINCIIH 21

Na vprašanje, kdo je Rok Lorenčič, sledi preprost odgovor. Rok je fant, ki si je v občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah v letu 2008 z vestnim delom prislužil zlato petico. Prvi in zadnji v svoji generaciji iz naše občine. Odličnjak vseh devet let. Zlata petica mu pomeni nagrado za ves trud in dosežke v osnovni šoli, vsekakor pa mu daje tudi pomembno spodbudo pri nadaljnjem učenju.

V osnovni šoli se je Rok udeležil številnih tekmovanj, ki so mu prinesla veliko pomembnih dodatnih izkušenj. Uspelo mu je osvojiti tudi tri bronasta Vegova priznanja.

Osnovnošolskih dni se zelo rad spominja. Včasih je s sošolci komu kakšno zagodel, toda tudi te prigode so med lepimi spomini. Kot predšolski otrok je sanjal, da bo postal astronaut, pozneje

arhitekt, odločilno je prevladal gradbeni inženir. Zdaj namreč obiskuje Srednjo gradbeno šolo v Mariboru.

V prihodnosti vidi sam sebe z družino, dobro zaposlitvijo (po možnosti pri kakšnem večjem podjetju, kjer se ukvarjajo s pomembnejšimi projekti, ali celo kot gradbeni zasebnik), z lastno hišo in udobnim avtomobilom. Rok je sijajen fant, ki mu družina veliko pomeni. Rad je v družbi preprostih, prijaznih in ne preveč zapravljenih ljudi. Velikokrat se mu zdi, da ljudje preveč lahkomišelnost onesažujejo naravo, in če bi imel moč in nadzor nad tem, bi v tej smeri vsekakor bolj vplival na ljudi in tudi na drža-

vo.

Ob koncu naj mu le še zaželim, da bi se mu sanje, zamisli in ideje čimbolj uresničile.

NASVETI ROKA LORENČIČA ZA UČENCE OSNOVNE ŠOLE CERKVENJAK-VITOMARCI

- Uživajte skozi osnovnošolske dni.

- Prehod iz osnovne šole v srednjo šolo je zelo velik. Naenkrat vse postane bolj naporno. Veliko je odvisno od podlage znanja iz osnovne šole in s tem tudi od učiteljev, ki so nas učili v osnovni šoli.

- Gradite na dobrem odnosu učenec-učitelj in obratno. Pri nekaterih učiteljih bi bile vsekakor dobrodošle spremembe. Hm, upam, da se s tem nisem nikomur preveč zameril.

- Vsekakor pa čimbolj izkoristite prosti čas, saj ga v srednji šoli ni več veliko. Vzemite si čas za šport, druženje s prijatelji in za vse, kar vas veseli.

Z Rokom Lorenčičem se je pogovarjala Marija Ribič.

IZ ZGODOVINE VINOGRADNIŠTVA

Nekatere stare mere

▶ 1 m ³	=	1 ohl	=	1000 l	=	31,67 kubičnega čevlja
▶ 1 hl	=	100 l				
▶ 1 polovnjak	=	5 velikih veder	=	10 malih veder	=	282,25 l
▶ 1 štirka	=	½ polovnjaka	=	141,12 l		
▶ 1 fasel	=	½ štirke	=	70,56 l (pičelek)		
▶ 1 galon (ameriški)	=	3,785 l				
▶ 1 galon (angleški)	=	4,54 l				
▶ 1 akov	=	1 veliko vedro	=	40 bokalov	=	56,1 l
▶ 1 bokal	=	1,40 l				
▶ 1 mernik	=	1 malo vedro	=	20 bokalov	=	26,29 l (23 kg pšenice)
▶ 1 ratlik (maslec)	=	0,354 l				
▶ 1 slatinšek	=	1,30 l				
▶ 1 štefan	=	2 l				
▶ 1 frakel	=	0,05 l (staroavstrijski)	=	1/12 l (angleški)		
▶ 1 polič	=	ca. 7 dl				
▶ 1 šilce	=	0,03 l				
▶ 1 štuc	=	0,3 l				
▶ 1 krigl	=	¼ l				
▶ 1 mali pütrh	=	3 bokali	=	4,20 l (lesen sodček)		
▶ 1 žehtar (korec)	=	3 slatinšeki	=	3,90 l		
▶ 1 vinski škaf	=	4 angleški galoni	=	18,16 l		
▶ 1 ročka	=	0,5 do 10 l				

m³ - kubični meter, l – liter, hl - hektoliter, kg – kilogram, dl – deciliter

Razlaga nekaterih izrazov:

POLOVNJAK - narečni izraz za prostorninsko mero, navadno za vino: pridelali so deset polovnjakov vina ali sod s to mero: iztočiti vino iz polovnjaka. Nekdaj je bila to prostorninska mera za žito, približno 15 l: posejati polovnjak pšenice.

GALON - izhaja iz angleške prostorninske mere za tekočine.

BOKAL - nekdanja prostorninska mera, navadno za tekočine: dati za bokal vina ali vrču podobna posoda: bokal je že spet prazen.

MERNIK - v kmečkem okolju prostorninska mera za žito: pridelal je petdeset mernikov pšenice ali večja lesena posoda z ročajema ob straneh za to mero: napolniti mernik.

POLIČ - stara prostorninska enota ali vrč, praviloma za pi-

jačo, predvsem vino, izdelan iz gline.

PÜTRH - narečni izraz za lesen ročni sodček: ponudil mu je požirek iz pütrha.

ŽEHTAR (golída) - posoda za molžo, navadno z enim ušesom: vzela je golído in odšla molst.

Zbral
Edi Kupčič

OBČINSKA KRONIKA

od 22.09.2008 do 12.12.2008

Rodile so:

Repič Andreja, Hvaletinci 23 - Alino
Toš Tamara, Vitomarci 38b - Lano
Darja Vršič, Novinci 27 - Tomaža

Od nas so se za vedno poslovili:

Toš Otilija, Novinci 30, rojena 06.04.1924
Bezjak Anton, Vitomarci 52, rojen 24.03.1920
Čuček Ana, Novinci 57, rojena 11.07.1922

	1		6	7				5
5		7		2		6		
9		6	5	8				
						2	9	
	7	9				5	3	
	2	5						
				4	8	7		3
		8		1		4		2
4				5	7		8	

Sudoku je logična uganka, katere cilj je zapolniti kvadratno mrežo, običajno velikosti 9 x 9, s števili od 1 do 9. Vsako število se lahko pojavi natančno enkrat v vsakem stolpcu, vsaki vrstici in vsakem manjšem kvadratu velikosti 3 x 3. V mreži so nekatera števila že podana.

PSIHIATRIJA

Med obiskom v psihiatrični bolnišnici v Ormožu raziskovalni novinar vpraša direktorja, na osnovi česa se odločijo, koga bodo sprejeli na zdravljenje.

"Zelo enostavno je," pravi direktor. "Postavimo ga pred kad, polno vode, in mu damo čajno žličko, skodelico in vedro ter naročimo, naj kar najhitreje izprazni kad."

"Če prav razumem", pravi obiskovalec, "tisti, ki je normalen, začne vodo zajemati z vedrom.."

"Ne," pravi direktor. "Tisti, ki je normalen, izvleče zamašek z dna kadi."

Želite sobo z balkonom ali brez???"

BOŽIČNO DREVO

Blondinki se v gozd odpravita iskat božično drevo. Nenadoma se ena ustavi in reče:

"Jaz imam tega dovolj. Ne grem se več!"

"Kako to misliš?", vpraša druga.

Pa ji odgovori:

"Dovolj imam iskanja božičnega drevesa. Prvo drevo, ki ga zagledava, vzameva, četudi brez okraskov!"

Ljudje, ki se smeji, živijo dlje od tistih, ki se ne. Le malo ljudi se zaveda, da je zdravje odvisno od tega, koliko se smejemo."

James D. Walsh

Miselni nalogi:

1. Nad vinogradom leti jata vrabcev. Če se na vsako trto spusti en vrabec, potem ostane en vrabec brez trte, če pa sedeta na vsako trto dva vrabca, bo ostala ena trta prazna. Koliko vrabcev je v jati in koliko je trt?

2. Pes je 150 m pred sabo opazil zajca. Medtem, ko preteče zajec 500m v minuti, preteče pes 1300m v dveh minutah. Čez koliko minut bo pes dohitel zajca?

Odgovorite na vprašanji in ju posredujte na darja.v@sv-andraz.si ali pošljite na naslov NOVICE, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci, s pripisom Za nagradno igro. Izmed vseh pravih odgovorov bomo izžrebali pošiljatelja, ki bo prejel lepo nagrado.

Aleksandra Zorec

*Ena snežinka pada za vas,
drobna, a z mnogo želja za leto,
ki naj vam prinese,
najlepše trenutke tega sveta.*

Spoštovani poslovni partnerji zahvaljujemo se vam za zaupanje in prijetno sodelovanje v tem letu. Želimo, da vam praznični dnevi prinesejo veliko lepih trenutkov in prijetnega počutja, brez vsakdanje naglice. V novem letu pa vam voščimo obilo sreče, zdravja in poslovnih uspehov.

KOLEKTIV TURISTIČNE KMETIJE

» PRI KAPELI«

10. OBČINSKI PRAZNIK OBČINE SV. ANDRAŽ V SLOV. GORICAH

Dvorana je bila polna do zadnjega sedeža

Nagovor župana

Članice ženskega pevskega zbora z vsakim letom zapoje bolj suvereno.

Otroci iz skupine Zmajčki v vrtcu Vitomarci so se predstavili s plesno točko Medvedek pleše. Na nastop so jih pripravile vzgojiteljice.

Za odličen uspeh vsa leta osnovnošolskega izobraževanja si je Rok Lorenčič prislužil zlato petico in knjigo, ki ju je prejel iz rok župana Francija Krepše.

Župan Franci Krepša in podžupan Simon Druzovič sta podelila najvišja občinska priznanja posameznikom za predano delo na posameznih področjih in za prispevek k razvoju in promociji občine Sveti Andraž.

Z recitacijo se je predstavila Nuša Čeh.

Lea in Kristijan iz Kulturno-umetniškega društva Vitomarci sta predstavila Intervju s Primožem Trubarjem. S tem delom se je pred kratkim režiser društva Milan Černel predstavil rojakom v nemškem Düsseldorfu.

Člani odrasle gledališke skupine Kulturno-umetniškega društva Vitomarci so nastopili s šaljivo zgodbo, ki jo je napisal Milan Černel in govori o vsakdanjih dogodkih, posvečenih spominu na vinskega zavetnika sv. Martina.

RAZSTAVA V TOŠEVI KLETI

Na lovski razstavi so lovci razstavili lastne trofeje

Gospodinje so razstavile razne dobrote s poudarkom na mlečno desertnih izdelkih in razstavile razne izdelke, ki so jih ročno izdelale

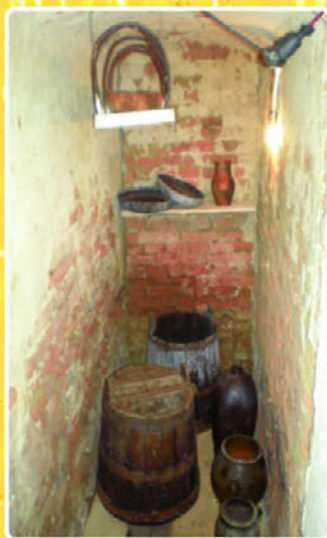
Otvoritev razstave

Med drugimi sta za kakovost vina sorte traminec – suhi jagodni izbor prejela odlično oceno 19,46 točk Mojca in Marjan Družovič

Razstava prikazuje uspeh vinogradniško sadjarskega društva v zadnjih osmih letih in petletnega dela v vinski turistični cesti VTC-13

Letošnja novost pri ledenici je prikaz kamre s hladilnim prostorom ob ledenici, namenjen sprotni shrambi živil